

OKTOBER 2025

Greenkeeperen

Foreningsmagasin

Portræt

**"Du får ikke
noget ud af
en hård tone"**

Læs mere på side 6

Tema

**En længere
sæson stiller
flere krav**

Læs mere på side 12

Fagligt

**Bæredygtighed
behøver ikke
være dyrt**

Læs mere på side 56

Erhvervsklub- sponsorerne støtter os, og vi støtter dem

Bestyrelsen i DGA
ønsker alle et fortsat
godt samarbejde.

CAPILLARY BUNKER - ENGLAND

SEMLER AGRO A/S

AMU NORDJYLLAND

DE PRAKTISKE KONSULENTER APS

SM ENTREPRENØRFIRMA A/S

IMO KONSULENT

GOLF MACHINES

TRAQNOLOGY

DSV - FNØ

PRATUM

AKTOA - SVERIGE

SYNGENTA

SEMENCO

ICL

NELLEMANN MACHINERY

CLFR

HELMS TMT

DANSAND A/S

AGROMETER A/S

MASKINMÆGLER.DK APS

PN MASKINER A/S

REESINK

LINDHOLM MASKINER

LEASING FYN

SPORT & PROFIL

CART CARE DANMARK APS

HAUNA GOLF APS

E. MARKER A/S

BM - EL

X3M GOLF

DCC ENERGI

MASSEY FERGUSON

DLF SEEDS & SCIENCE

SOLUM

HUSQVARNA

PROGRÆS APS

KRESS

DANREGN

ECLIPSE 360 ELITE

JACOBSEN

- ✓ Over 10 års erfaring
- ✓ "FOC" Frequency of Cut sikrer ens klip uafhængig af kørsel
- ✓ Mulighed for at løfte led uafhængigt af hinanden
- ✓ Meget servicevenlig også på bagerste led
- ✓ Endnu større kapacitet end tidligere med Samsung G5 Lithium batteri

PERUZZO

TYM

EZGO

Schäffer //

CUSHMAN

SAMMEN MED JER SKABER VI DET
BEDSTE KLIP, DRIFTSIKKERHED,
STÆRK ØKONOMI OG FANTASTISKE
GOLFBANER

HELMSTMT TMT-CENTRET A/S

HERNING - AARHUS - RINGSTED
TLF. 99 28 29 30 - WWW.HELMSTMT.COM

Greenkeeperen

OKTOBER 2025

Greenkeeperen modtages og læses af samtlige golfklubber, chefgreenkeepere, greenkeeperassistenter, golfspillere, baneudvalgsmedlemmer, landbrugs-skoler, AMU-centre, anlægsgartner-firmaer, gartnerskoler, tekniske skoler, kommuner, regioner, stads- og kommune-gartnere, stadioninspektører, vejformænd, udvalgte arkitekter, ingeniører, biologer m.fl.

Ansvarshavende redaktør

Per Lemming

Redaktion

Karin Normann, hortonom, Turfhouse
Kristine Buske, journalist

Design og tryk

YdePlus Design- og brandingbureau
Jørn Thomsen Elbo A/S

Forsidefoto

Anders Trærup

Bladet udkommer i 2025:

Ultimo marts og primo oktober

Oplag

900

Annoncemateriale til

Greenkeeperen marts 2026

Deadline for materiale 16. februar 2026

Annoncemateriale og formidling

Per Lemming
Danish Greenkeepers Association
Åvænget 15, Mogenstrup, 4700 Næstved
+45 42 75 30 00
perkeeper@gmail.com

Kontakt Greenkeeperen

Danish Greenkeepers Association
Åvænget 15, Mogenstrup, 4700 Næstved
+45 42 75 30 00
perkeeper@gmail.com

Trykt på FSC®-certificeret papir hos trykkeri, der er kvalitets- og miljøcertificeret iht. ISO 9001/14001. Papir: Amber Graphic.

Fællesskab

Aarhus Golfklub renoverer i stor stil

Læs mere på side 28

Fællesskab

- 06 Portræt: "Du får ikke noget ud af en hård tone"
- 26 AI og ChatGPT – testet med succes i Kalundborg Golfklub
- 27 Tag uddannelsen som greenkeeper
- 28 Aarhus Golfklub renoverer i stor stil
- 32 Roadshow 2025
- 36 Opkvalificér jeres sæsonansatte – og få tilskud til lønnen
- 38 DGA ugen 2025
- 40 At rejse er at leve
- 42 Karin takker af – en ny Karin træder til
- 44 70 år og fortsat masser af energi til medlemmerne

Tema: Sæsonen bliver længere

- 12 Voxspop – bliver sæsonen længere og længere?
- 14 Hvordan håndterer greenkeeperne den forlængede sæson?
- 18 Forsøg med fiberdug ved reetablering af greens med krybende hvene
- 22 Banearkitekturens rolle når golfsæsonen forlænges

Fagligt

- 46 International Turfgrass Field-Day
- 48 Mindre ukrudt – færre sprøjtemidler?
- 50 SCANGREEN: Græsarter og sorter til greens
- 56 Sådan sparer Skovbo Golfklub både vand og energi
- 58 Nyt studie fra England: Så meget CO2 binder en golfbane
- 60 Golfbaner og klima: En del af løsningen – eller problemet?
- 62 Bioblitz: Næsten 1000 arter blev fundet på golfbanerne

En forening i vækst

Sommeren er ved at gå på hæld, og det er efterhånden mørkt, når vi begiver os på arbejde.

Det har indtil videre været et fint år med en masse aktiviteter set med DGA's øjne. Der har igen været virkelig flot fremmøde til de af vores arrangementer, som på nuværende tidspunkt er afviklet.

Vi er en lille forening, der langsomt vokser sig større, og vi kan tydelig se på de forskellige henvendelser, vi får, at interessen for det, vi laver, ikke er ubetydelig. Det er jo ganske fantastisk og holder helt klart energien og humøret oppe til det, vi prøver at tilbyde vores medlemmer.

Stor opbakning til årets arrangementer

Den netop spillede DP World Tour i Furesø Golfklub var også et kæmpe trækplaster for mange greenkeepere. Det var dog ikke et DGA-arrangement, men jeg havde selv fornøjelsen af at besøge banen under turneringen, og som mange af jer allerede ved, har der ikke været anvendt pesticider i mange år, og resultatet var ganske imponerende. Furesø Golfklub, og i særdeleshed Thomas Pihl og hans mandskab, har om nogen vist vejen til et super velplejet anlæg uden kemikalier i værktøjskassen, og med hjælp fra en masse frivillige greenkeepere fra både ind og udland lykkedes det altså at afvikle turneringen med stor succes. Jeg tager hatten af og kan kun sige tillykke med det – og virkelig godt gået.

DM Masters for greenkeepere blev spillet i starten af september, og vi var glade for endnu en gang at se alle jer, der kvalificerede jer. Det blev en god dag, hvor vi som altid havde inviteret vores samarbejdspartnere fra DGU, GAF og PGA med. De kunne se, hvor meget det betyder for os.

Vores kære erhvervsklub deltog naturligvis også, og hele herligheden foregik hos Jeppe Krogh og hans mandskab i Silkeborg Golf. Derudover er der også et par banevandringer tilbage med rigtig gode emner

på dagsordenen. Så find tiden til det og kom og hils på jeres kolleger.

Der bliver stadig arbejdet hårdt på at få de sidste ting klargjort til uge 46 i Svendborg, og allerede nu virker det til, at det bliver endnu et godt program. Jeg ser naturligvis også frem til det denne gang. Jeg oplever, at både tilgangen, interessen og fremmødet til netop uge 46 er vokset de sidste par år, og selve beliggenheden i Svendborg virker også som et godt valg. Hvis jeg skal komme med et forsigtigt gæt, så både håber og tror jeg på, at pladserne hurtigt vil blive fyldt op. Så hold øje med det på vores hjemmeside eller Facebook, når tilmeldingen kommer ud.

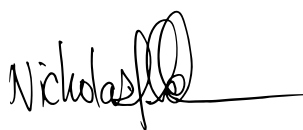
Kommunikér jeres udfordringer

Jeg håber, at I alle har haft en foreløbig god sæson med den rette nedbør fra oven. Til gengæld kan jeg godt røbe, at den helt østlige del af Danmark, nærmere betegnet Dragør, har fået sammenlagt 194 mm indtil videre siden 1. april. Og om det er klimaforandringer eller robotternes skyld, skal jeg selvfølgelig lade være usagt, men om nogen ved jeg, hvor svært det kan være bare at holde fairways i live. Jeg har også måtte gå den tunge gang og har informeret mine medlemmer og bestyrelse om det. Men når det er sagt, er det uhyre vigtigt netop at få de udfordringer kommunikeret ud. Jeg synes, det er en rigtig fin forståelse for det, og det giver os heldigvis arbejdsro, så vi kan koncentrere os om det, vi trods alt kan lave, indtil regnen kommer. Så er vi til gengæld også klar med eftersåning og gødning, og hvad der ellers kræves.

Vi glæder os til at se jer alle sammen igen lige om lidt

De bedste hilsner

Nicholas Juul Andersen

Jo hurtigere tingene bliver meldt ud, jo mindre stress over en opgave I umuligt kan udføre, hvis I ikke har værktøjet til det.

Nicholas Juul Andersen

"Du får **ikke** noget ud af en hård tone"

Selvom ressourcerne i Henne Golfklub er begrænsede, gør Mads en dyd ud af at holde cheftonen god og humøret højt. Han har haft en lille afstikker som groundsman, hvor han lærte disciplinen at være på forkant med baneplejens og stå på egne ben, så han blev rustet til sin nuværende chefstilling.

Af: Kristine Buske

Foto: Anders Trærup

Ved den danske vestkyst i kanten af Blåbjerg Klitplantage, kun fire kilometer fra Henne Strand, ligger Henne Golfklub. Fra den 5.849 meter lange bane er der panoramaudsigt ud over den vestjyske kystnatur. Uden for sæson er chefgreenkeeper Mads Kafka Hansen eneste greenkeeper på banen. Med kun omkring 240 medlemmer og en klub, der lever af turisterne i sommerferien, er ressourcerne ikke mange.

Jeg drømmer om at få fornyelse på banen en dag!

– Det handler om prioritering. Jeg starter på greens og går ned ad og tager det i den rækkefølge. Hvis der er tørt, kan jeg hurtigere komme efter tingene der. Ellers når jeg det, jeg når, fortæller Mads.

Henne Golfklub lever især af turisterne i sommerferien. Her er der ud over Mads fire sæsonansatte og en pensioneret greenkeeper, der hjælper til sammen med frivillige. Banen har åbent hele året for at tiltrække spillere fra ophavsbanerne uden for sæsonen. Det er nødvendigt for at klare sig som golfklub med så lille et medlemstal. I den periode er Mads ene mand om at passe banen.

– Det er da lidt ensomt om vinteren, men det går. Så får jeg beskåret træer, klaret topdress og sprøjtet. Greens klipper jeg hver 14. dag, jeg flytter huller en gang om ugen og gør klar til weekenden. Med vinterens skiftende vejr kan jeg godt blive presset på at nå de ekstra ting til sommeren, men det kender alle greenkeepere jo til, siger Mads.

Er du en ophidset chef, møder du også mindre respekt fra dine medarbejdere. Den gode jargon giver mere arbejdsglæde og et bedre arbejdsmiljø, og så får du meget mere ud af dine folk.

Fra greenkeeper til groundsman

Mads blev uddannet greenkeeper fra Breinholtgård Golf Klub i 2016. Desværre var der ingen ledige greenkeeperstillinger, og Mads måtte udvide sin horisont. Det bragte ham til Esbjerg Stadion som groundsman.

– Det var helt fint at arbejde som groundsman, men jeg savnede at arbejde mere med naturen og den variation, det giver i arbejdet. På et stadion er man jo lukket inde i en betonskal. Til gengæld lærte jeg hele tiden at være på forkant, inden man kommer til efteråret, hvor der stadig spilles mange kampe. Fodboldkampene bliver spillet fra midt februar, og så er der to måneders pause hen over sommeren, hvor græsset er bedst. Det er vildt at passe en bane, hvor spilsæsonen og naturens cyklus ikke hænger sammen, siger han.

På et stadion er man jo lukket inde i en betonskal. Til gengæld lærte jeg hele tiden at være på forkant, inden man kommer til efteråret, hvor der stadig spilles mange kampe.

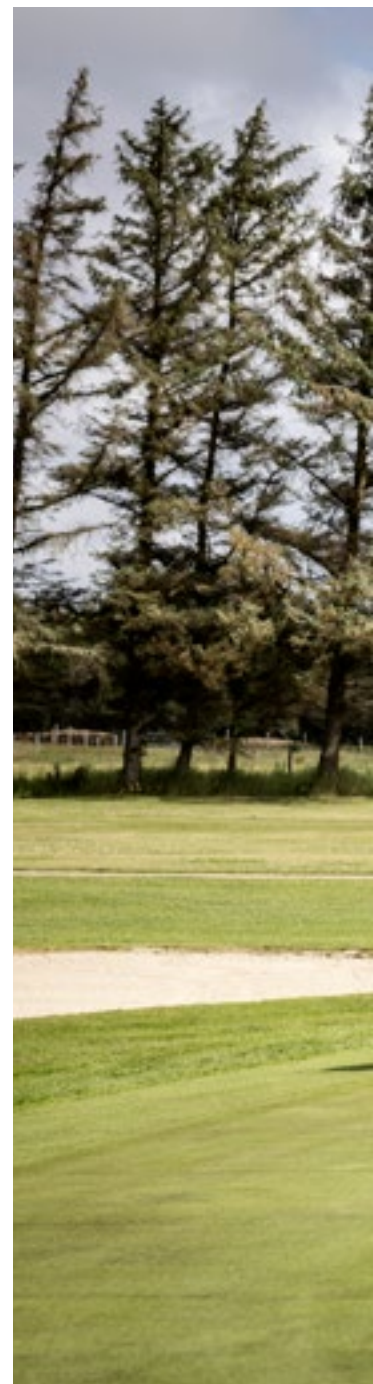
En drengedrøm gik i opfyldelse

Mads kom tilbage som greenkeeper hos Breinholtgård Golf Klub, og i april 2022 opstod den mulighed, han altid havde drømt om. Lige siden han var 14 år gammel. Henne Golfklub søgte en chefgreenkeeper, Mads slog til og fik jobbet.

– Som chef står du på egne ben og skal selv finde din vej. Det begyndte jeg allerede at lære som groundsman, hvor jeg stod meget alene med beslutningerne, og det har klart rustet mig til den chefstilling, jeg har i dag, fortæller han.

Han har selv arbejdet under tre forskellige chefgreenkeepere og har derigennem lært, hvordan han selv vil behandle sine medarbejdere.

– Du får ikke noget ud af at have en hård tone. Er du en ophidset chef, møder du også mindre respekt fra dine medarbejdere. Den gode jargon giver mere arbejdsglæde og et bedre arbejdsmiljø, og så får du meget mere ud af dine folk. Jeg tror også på, at det er med til at fastholde medarbejdere og undgå for meget udskiftning. Det er vigtigt, når ressourcerne er så begrænsede, fortæller Mads.

Det er en tilfredsstillende følelse, når det hele ser godt ud, og man selv får lyst til at spille.

En flot bane, som vækker spillelysten

Den bedste arbejdsdag for Mads er tidligt om morgenen en stille solskinsdag i maj måned, hvor duggen ligger tungt, og den eneste lyd, der kan høres på banen, er fuglene, der synger. Eller i september, hvor banen står knivskarpt.

– Det er en tilfredsstillende følelse, når det hele ser godt ud, og man selv får lyst til at spille. Jeg kan rigtig godt lide de små ting med at sprøjte, give jorden mikronæring og lægge et tyndt lag sand på greens. Vigtige opgaver, som holder græsset flot og sygdommene væk.

Privat bor Mads lige uden for Esbjerg sammen med sin kæreste og to børn på henholdsvis 2 og 5 år.

Fritiden bliver brugt på at spille på den bane, han selv passer i hverdagen. Han har spillet golf, siden han var ni år gammel og blev inspireret af en af sine

storebrors klassekammerater, som begyndte til golf. Siden fik Mads sine forældre og storebror med på sporten.

Den store golfinteresse betyder i arbejdet som greenkeeper, at det af og til kribler i Mads' fingre for at få lov til at lave forbedringer på banen.

– I mit første efterår i Henne Golfklub har jeg fjernet bunkers og samlet to bunkers. Ellers har jeg flyttet lidt sprinklere, og det er det. Der er mange klubber, der laver omlægninger i disse år, men økonomien skal være til det, og bestyrelsen og medlemmerne skal kunne se idéen i det. Mange af vores medlemmer har spillet her de sidste 35 år og er fint tilfredse med banen, som den er, siger Mads Kafka og tilføjer:

– Men jeg drømmer da om at få fornyelse på banen en dag! Som golfspiller ved jeg, hvordan jeg selv vil have det, for at det er sjovt at spille.

MARKEDSLEDENDE SAMARBEJDSPARTNER

Med Agrometer får du en markedsledende samarbejdspartner, der tilbyder mere end 40 års erfaring med individuelle løsninger til vanding, pumpning og overfladepumpning.

Vi tager hånd om hele processen fra idé til færdigt anlæg:

- Projektering
- Dimensionering
- Etablering og montage
- Opstart og overdragelse
- Service og vedligeholdelse

RAIN BIRD

“

**RIGHT PLACE
RIGHT TIME
EVERY TIME**

”

KONTAKT OS

📍 Fælledvej 10, 7200 Grindsted

☎ +45 76721300

✉ sportsvanding@agrometer.dk

🌐 www.agrometer.dk

Bliver sæsonen længere og længere?

Af: Karin Normann, Hortonom,
Turfhouse
Foto: DGA's billedarkiv

I dette nummer af Greenkeeperen har vi temaet: Sæsonen bliver længere og længere. Men er det en rigtig antagelse? Mig bekendt har vi ikke nogen data på antagelsen om, at sæsonen bliver længere og længere, men den baserer sig på praktiske observationer ude på golfbanerne. Typisk hører jeg, de danske greenkeepere sige, at væksten fortsætter længere ind i efteråret, og der bliver derfor klippet flere uger end for 20 år siden. I denne artikel har jeg spurgt to banekonsulenter og en forsker, om de kan genkende, at sæsonen bliver længere?

Banekonsulent

Peter Edman

Svenska Golfförbundet, Sverige.

Kan du genkende, at sæsonen bliver længere?

Ja, helt bestemt. De sidste år har vi oplevet, at forårsmånederne april-maj (vi har ofte nattefrost i maj) er kolde og tørre, og det betyder, at forårsopstart bliver forsinket, specielt hvis banerne har lidt vinterskader og skal etablere nyt græs. Vi har set dette før, men vi synes, at det er blevet mere almindeligt i de senere år. Endnu tydeligere er det, at efteråret bliver "mildere", og at spil og pleje finder sted flere uger senere ind i efteråret end for eksempel for 20 år siden. Tidligere var der kun et par klubber i Skåne, der havde spilbare greens om vinteren. Nu har klubber længere nordpå i Halland og op til Göteborg åbent om vinteren. (Dette er ikke videnskabeligt, men vi ser en klar tendens).

Hvilke forandringer oplever du?

Den største forskel er måske vinterforholdene i det centrale og nordlige Sverige (nord for linjen Stockholm-Karlstad), hvor vintrene, der tidligere var kolde med tør sne, nu er blevet mere usikre, hvor temperaturen svinger mellem minus- og plusgrader. Det giver smeltevand og isdannelse.

Modsat bliver vandmangel mere og mere hyppig på baner især i det sydlige Sverige.

Med hensyn til svampesygdomme så er dollarspot tydeligvis til stede i hele den sydlige del af Sverige op til Stockholm. Risikoen for angreb er dog størst, jo længere sydpå i Sverige banen ligger. I forhold til insekter ser vi en stigende tendens med udfordringer som stankelben og gåsebiller på golfbanens overflader.

Selv om vi ser disse forandringer, giver det dog ikke anledning til, at bemandingen øges i klubberne, men sæsonarbejderne kan få forlænget deres ophold et par uger om efteråret, da greens klippes og vedligeholdes længere ind i efteråret, og overvintringen kan finde sted senere eller slet ikke!

Har I indsamlet nogle konkrete data på sæsonlængde?

Nej, ikke endnu, men det kunne været meget interessant. Det er vigtigt at pointere, at mine svar i dette interview baserer sig på tendenser, som vi ser, og at der ikke er videnskabeligt belæg herfor.

Er der nogle områder, hvor du synes, at vi mangler mere viden for at kunne imødekomme forandringerne?

Vi har behov for mere viden om vandhusholdning, mere tørkeresistente græsarter og sorter.

Banekonsulent

Allan Brandt Petersen

Dansk Golf Union.

Kan du genkende, at sæsonen bliver længere?

Ja, det kan jeg. For ca. 40 år siden, hvor jeg selv startede som greenkeeper, lukkede de danske baner for klip midt i november måned. I dag bliver der klippet helt ind i december på langt de fleste baner. Samtidig kan vi også have januardage med 10 grader, og her vil græsset også gro lidt.

Hvilke forandringer oplever du?

Jeg synes, at skellet mellem sæson og ikke sæson er ved at blive udvasket, og der er mange ting, der er med til at drive en forandring. For det første synes jeg, at der er en trend blandt golfere, at de forventer, at de kan spille hele året. Så derfor oplever jeg, at flere klubber ernærer sig ved vinterspil og kan have en pæn stor indtægt på det.

For det andet så har de nye baner i dag sandbaserede vækstlag og er langt mere veldrænende end de gamle baner. For de nye baner er det derfor nemmere at være vinterberedte og holde åbent. Det presser de gamle baner, som så også gerne vil tilbyde spil i en længere periode. Det er så med til at skubbe tingene henimod mere vintergolf. Hvis vi kigger 25 år frem i tiden, så tror jeg ikke, det er urealistisk, at alle baner i Danmark har vinteråbent.

Har I indsamlet nogle konkrete data på sæsonlængde?

Nej, det har vi ikke, men en måleparameter kunne jo være at se på, hvornår klubberne lukker greens.

Er der nogle områder, hvor du synes, at vi mangler mere viden for at kunne imødekomme forandringerne?

Mit indtryk er, at mange klubber gerne vil give golferne den service, det er at holde åbent, og klubberne kan også få en indtægt på det. Men jeg tror ikke, der er nogen, der har set på, hvordan det samlede regnskab ser ud. Det er jo ikke

ren indtjening at forlænge spillersæsonen, der er jo også omkostninger ved det. Nogen skal jo ændre flagplaceringerne, rive en bunker, ordne slaghulene i parkeringspladsen m.m., og det er jo greenkeeperen, der skal det. Og hvad med slid på maskinerne og areaerne, hvor meget koster det? Jeg synes, vi mangler mere viden om, hvad det koster at holde vinteråbent.

Forsker

Tatsiana Espevig

NIBIO, Norge

Kan du genkende, at sæsonen bliver længere?

Ja, det ser ud som om, at sæsonen er blevet længere.

Hvilke forandringer oplever du?

Vi oplever en længere periode med vækst, flere insekter og svampeangreb

I gennem de sidste 65 år, er temperaturen blevet ca. 2 °C højere, og den årlige nedbør er steget med 3 mm.

samt behov for mere bemanding. I foråret 2025 så vi for eksempel flere stankelbenslarver end sædvanligt på flere baner i Norge. I Danmark var dollarspot aktiv allerede i april måned.

Har I indsamlet nogle konkrete data på sæsonlængde?

Ja, det har vi. På forsøgsstationen Landvik har vi en vejrstation, som indsamler data. Hvis vi ser på temperatur og nedbør igennem de sidste 65 år, så er temperaturen blevet ca. 2 °C højere, og den årlige nedbør er steget med 3 mm. Så det bliver både varmere og mere fugtigt. Disse forhold er gunstige for svampesygdomme og skadedyr.

Er der nogle områder, hvor du synes, at vi mangler mere viden for at kunne imødekomme forandringerne?

Vi har behov for mere viden om langtidseffekterne af tørke om sommeren og mere viden om resistens mod sne-skimme om vinteren.

Hvordan håndterer greenkeeperne den forlængede sæson?

Af: Kristine Buske

Foto: Privat

Vi har spurgt

Martin Hjort

Chefgreenkeeper
Værløse Golfklub,
1.200 medlemmer.

Oplever I, at sæsonen på jeres bane bliver længere?

Ja, helt klart. Det er min femte sæson i Værløse Golfklub, og på de fem år har vi udvidet starten af sæsonen med en uge og slutningen med to uger.

Hvad stiller det af krav til dig som greenkeeper, når sæsonen forlænges?

Det har ikke været så stor en udfordring endnu. Vi skal selvfølgelig holde banen pænere i længere tid, og især i ydersæsonen kræver det flere ressourcer, fordi det er mere vådt, og banen bliver mere ødelagt. Jeg bruger flere mandskabstimer på den daglige drift, og det betyder, at der bliver beskåret et træ mindre eller sat en fuglekasse mindre op.

Hvad giver det af udfordringer i det daglige arbejde?

Det er ikke kun spillerne, der slider på banen, men også vores maskiner, og vi har tendens til at køre de samme steder for at klare arbejdet hurtigere. Det giver slidspor. Derfor tænker vi nu meget i at skifte køreveje.

Mandskabet er klart den største udfordring. Det er fedt, men hårdt at være greenkeeper i sæsonen, og jo længere sæsonen bliver, jo større bliver behovet for flere folk til at passe banen. Men desværre får vi jo ikke flere medlemmer, de spiller bare i en længere periode, og det betyder, at økonomien ikke følger med udviklingen.

Hvordan håndterer I det?

Det første, jeg har gjort, er at mindske mine fairways og semi rough og udvide rough-områderne, som jeg høster en gang om året. Det har frigivet mandetimer og også betydet lidt færre udgifter til brændstof. Jeg fik ballade fra spillerne i starten, men nu er de blevet glade for det. Det har nemlig haft den sideeffekt, at vi har fået flere dyr på banen. Der er dådyrspor i mine bunkers og flere harer løber rundt.

Jeg arbejder også på at investere i robotter, og lige nu har jeg robotter fra tre forskellige leverandører, som jeg tester af på fairways og semi rough. Det kan give støtte i den daglige drift og betyde, at jeg kan udvide fairways og semi rough igen.

Hvis sæsonen bliver endnu længere, skal jeg begynde at kigge på sundhedspleje af banen og give ekstra næring til græsset, så det bliver mere modstandsdygtigt.

Har du gode råd til andre greenkeepere?

1. Tænk på, hvordan du kan skære på ting i driften og samtidig holde et fint resultat. Prøv dig frem.
2. Invester i robotter for at frigøre ressourcer til de ting, der kan være svære at nå i det daglige.
3. Fokuser på at gøre græsset mere modstandsdygtigt over for slid og klimabelastning.

Vi havde ikke haft så flot en bane uden vores frivillige.

Vi har spurgt

Susanne Olsen

Chefgreenkeeper
Sindal Golf Klub,
500 medlemmer.

Oplever I, at sæsonen på jeres bane bliver længere?

Hos Sindal har vi åbent året rundt for at servicere vores egne medlemmer og for at drage fordel af green fees uden for sæson. I vinterhalvåret har vi vintergreens, men vores medlemmer har svært ved at finde ud af det, og de spiller typisk på vores sommergreens året rundt, og det slider meget på banen. Det ændrede klima betyder til gengæld, at vi har bedre forhold på vores greens i efteråret.

Hvad stiller det af krav til dig som greenkeeper at have en lang sæson?

Vi bruger mange timer på at holde greens klar året rundt. Spillerne forventer, at vores sommergreens er perfekte i foråret, men det er svært, når de slider så meget på dem. Jeg har forsøgt at forklare dem, at hvis de holder sig til vintergreens om vinteren, har vi bedre greens i sommersæsonen, men de har svært ved at styre det.

Hvad giver det af udfordringer i det daglige arbejde?

Vi skal hele tiden være på forkant med den daglige banepleje, så banen kan stå tiptop. Vi skal prikke greens, give topdress og gøde hver tredje uge. Det er stort plejearbejde, men det er vigtigt, ellers holder banen ikke hele året. Da jeg startede i Sindal i 2011, følte jeg, at vi altid var bagud, men nu har vi fået en god rutine og er mere med.

Hvordan håndterer I det?

Vi snakker om at lukke sommergreens ned i år fra december til marts 2026 for at aflaste dem, så de bliver bedre klar til næste sæson. Derudover bruger vi mange frivillige til både at klippe teestederne, forgreens og semi rough. Nogle hjælper også med at lave stier. Vi havde ikke haft så flot en bane uden vores frivillige.

Har du gode råd til andre greenkeepere?

1. Fokuser på dine greens og tag resten derfra.
2. Informer medlemmerne om, hvordan den forlængede sæson slider på banen, og hvordan de kan passe bedre på den.
3. Brug frivillige, især i spidsbelastnings-situationer. De hjælper med at komme på forkant med baneplejen.

Jeg tror generelt, det bliver en stor udfordring for dansk golf i fremtiden at passe banerne.

Vi har spurgt

Per Christensen

Chefgreenkeeper
Fredensborg Golf Club,
900 medlemmer.

Oplever I, at sæsonen på jeres bane bliver længere?

Da jeg startede som greenkeeper i Hillerød Golf Klub i 1986 var det stort, hvis vi kunne åbne banen 1. april. Oftest kom vi ind i midten af april, og vi lukkede helst banen 1. november. I år åbnede jeg sommerbanen den 7. marts, og inden da lukkede vi banen den 18. december.

Så sæsonen er langsomt blevet længere. Men ud over klimaforandringerne mærker vi også et pres fra de privatejede baner, som har åbent året rundt, når der er plusgrader.

Hvad stiller det af krav til dig som greenkeeper, når sæsonen forlænges?

Mere arbejde. Især i weekenderne. Vi får hurtigt opsparet meget mere afspadsering. Jeg tror generelt, at det bliver en stor udfordring for dansk golf i fremtiden at passe banerne. Når sæsonen pludselig varer op mod 10 måneder med weekendarbejde, kan det være svært at finde medarbejdere, der vil arbejde under de forhold.

Hvad giver det af udfordringer i det daglige arbejde?

Om det er klimaet eller spillerne, der tager sygdommen med, det ved jeg ikke. Men vi oplever i hvert fald flere græssygdomme som f.eks. dollarspot, der virkelig er blevet udbredt og er rigtig dum. Derudover er græsset generelt mere stresset i ydersæsonen.

Jeg er bange for at møde vinteren med for meget kvælstof, men tommelfingerreglen for, hvornår man skal stoppe med at gøde, har ændret sig på grund af den lange sæson.

Hvordan håndterer I det?

Jeg gøder lidt anderledes. Lidt mindre men oftere. Grundet dollarspot bruger jeg flere mikrostoffer og jern, og så ruller og klipper vi greens hver dag. Vi bruger nok også lidt mindre tid på vedligehold af klubhuset, fordi vi skal bruge mere tid på baneplejen. Men det hele er sket gennem en langsom og løbende tilpasning.

Har du gode råd til andre greenkeepere?

1. Pas på ikke at blive stresset. Du kan ikke løbe stærkere, end der er ressourcer til.
2. Følg med i den faglige udvikling.
3. Stol på dig selv. Der er mange "kloge" medlemmer, men husk, at det er dig, der har fagligheden.

En green er ikke bare en green.

Og sand er ikke bare sand.

Du kender sikkert Dansand for vores rene topdresand til greens. Men vi har også en række andre produkter til golfbanen som vækstlag, stigrus, drængrus og bunkersand - eller topdressinger med humus. Med Nordeuropas mest avancerede blandedanlæg leverer vi kundespecifise-

rede blandinger tilpasset den enkelte bane, hvad enten du har fortynding af filt, tilførsel af næringsstoffer eller renovering af vækstlaget i fokus. *Ring direkte til Anders Heide Houe på 40 56 58 22 og bliv klogere på de mange muligheder til din golfbane.*

→ **Se mere om Dansands mange produkter til din golfbane på Dansand.dk/golf**

DANSAND

Dansand A/S
Lervejdal 8b
DK-8740 Brædstrup

Forsøg med fiberdug ved reetablering af greens med krybende hvene

Langsom reetablering af vinterskadede greens er et velkendt problem på de skandinaviske golfbaner. I projektet ICE-BREAKER undersøgte vi, om dette kunne skyldes spirehæmmende forbindelser, som var dannet i jorden, når den havde været dækket af is. Vi fandt spor af disse stoffer i filtlaget, men koncentrationen var enten for lav, eller tiden de fandtes i jorden var for kortvarig til, at det havde nogen betydning. Den gængse forklaring på langsom og dårlig spiring og udvikling af plantedække har derfor været lave jordtemperaturer, men nu viser det sig, at en anden faktor kan være lige så vigtig – nemlig fotoinhibering af nyspirede græsplanter. Fotoinhibering (også kaldet lys-stress) kan opstå, når planter får for meget lys, hvilket kan medføre reduceret fotosyntese.

Af: Trygve S. Aamlid, Anne Borchert, Trond Pettersen, Paula Lawicka, Iris Eik & Ove Hetland, NIBIO Turfgrass Research Group.
Oversat af Karin J. Hesselsøe.

Foto: Trygve S. Aamlid og Ove Hetland

Forsøg på Landvik forår 2025

Anden april blev en af vores forsøgsgreens (USGA-greenen 'Lysimeter Sør') tilsået med krybende hvene af sorten 'Luminary'. Arealet blev tilsået med en gandy (dryssesvogn) på kryds og tværs, total såmængde 9,76 g/m². Før såning blev der gødet med 5 g N, 2,2 g P og 1,9 g K/m² (Sierrablen Plus Renovator), som blev revet ind i såbedet. Efter såning blev arealet opdelt i parceller, som blev dækket med forskellige typer af dug (1 m² hver). Dugene, som blev afprøvet, var:

1. Udækket kontrol
2. Agryl (alm. fiberdug)
3. Evergreen Standard (grøn dug)
4. Evergreen Radiant (også kaldet Evergreen Silver)
5. PVC-skyggedug, 50 % lysgennemtrængning
6. PVC-skyggedug, 30 % lysgennemtrængning

Hver behandling havde fire gentagelser.

Foto 1

Foto 1: Forsøgsarealet med forskellige duge lige efter såning 3. april. Kun den midterste del (med de små duge) blev brugt til dette forsøg. Den store fiberdug udenom er fra et andet forsøg.
Foto: Trygve S. Aamlid

Dugene lå på forsøgsparcellerne fra såtidspunktet 2. april frem til 29. april, altså i cirka fire uger. I denne periode blev dugene taget af en gang om ugen for registrering af plantedække. Dækningsprocent blev bestemt ud fra digitale fotos, som blev taget i en light-box (en lystæt kasse) nøjagtigt samme sted hver gang. Billederne blev derefter analyseret med dataprogrammet 'Turf Analyzer'. De ugentlige registreringer fortsatte frem til forsøgets afslutning 28. maj. Jordtemperaturen under de forskellige duge blev jævnligt logget i 3 cm dybde gennem hele forsøgsperioden. Den 25. april – en skyfri dag kort tid før dugene blev fjernet, målte vi med en lysmåler, hvor meget lys (fotosyntetisk aktivt lys, PPFD, 400-700 nm), der var på overfladen af de udækkede kontrolparceller og sammenlignede det med, hvor meget lys der var under de forskellige typer af duge. PPFD (fotosyntetisk fotonflukstæthed) er et mål for antallet af fotosyntetisk aktive fotoner, der rammer en plante hvert sekund, og det fortæller hvor meget lys en plante modtager.

Forsøget blev vandet tre gange om dagen med ca. 3 mm (dage uden nedbør). Fra og med første synlige spiring 15. april blev alle parceller gødet ugentlig med 1,5 g N/m², når dugene var taget af med henblik på registrering. Samlet tildeling af gødning i løbet af de 8 ugers etablering var 14 g N/m². Første klipning (singleklipper) i 12 mm højde var 15. maj og klippehøjden blev derefter reduceret med 1 mm pr. klipning.

Resultater – Jordtemperatur og skygge

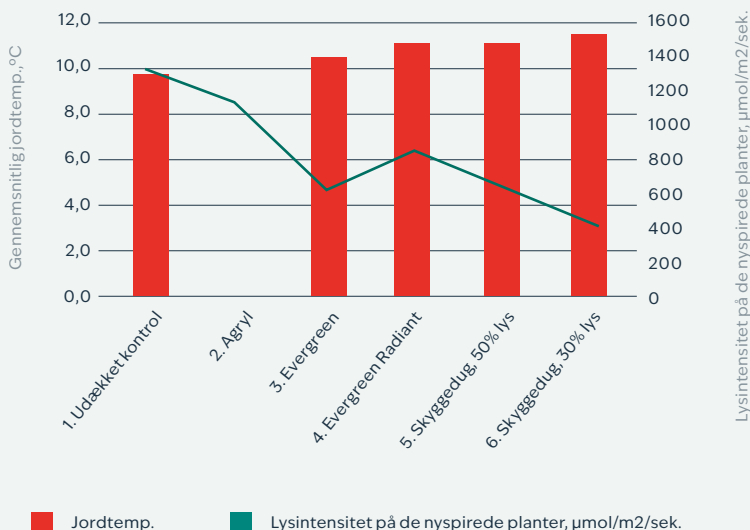
På Landvik var gennemsnitstemperaturen i april 2025 9,0 °C, hvilket er 2,6 °C højere end 30 års-normalen (1991-2020). Der blev ikke registreret frost i 3 cm dybde på nogen af forsøgsparcellerne. Figur 1 viser, at de forskellige duge, i gennemsnit for hele perioden, hævede jordtemperaturen med mellem 0,6 og 1,4 °C, mindst under Evergreen og mest under skyggedugen med 30 % lysgennemtrængning.

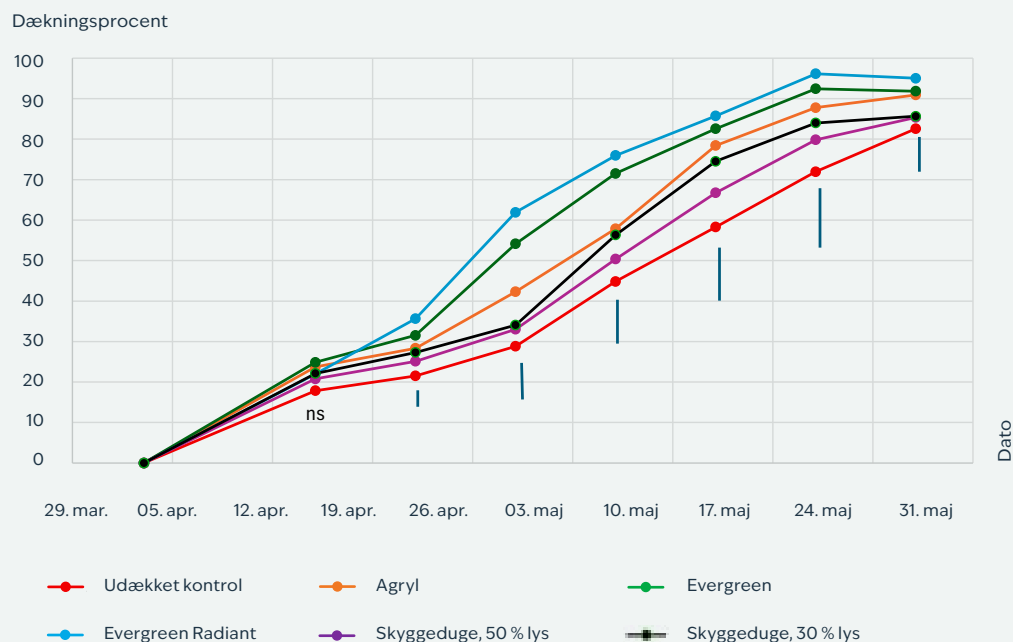
De største temperaturforskelle, op til 5 °C mellem udækkede og dækkede parceller, blev målt i de to sidste uger af tildækningsperioden. Desværre har vi ikke data for temperatur under agryldugene, da begge loggere gik tom for batteri.

Figur 1 viser også, at alle duge reducerede sollyset på de nyspirede græsplanter. Reduktionen var mindst med Agryl (nr. 2: 16 %), og som ventet var den størst med den tætteste skyggedug (nr. 6: 71 %). Den grønne Evergreen-dug gav større lysreduktion end Evergreen Radiant, henholdsvis 55 og 37 %.

Figur 1. Virkning af forskellige duge

Virkning af forskellige duge på den gennemsnitlige jordtemperatur i 3 cm dybde i løbet af fire ugers dækkeperiode samt lyseksposering for de nyspirede græsplanter under de forskellige duge (målt 25. april).

Figur 2. Udviklingen i dækningsprocent under de forskellige dage

Figur 2. Virkning af forskellige duge på udvikling af dækningsprocent af krybende hvene. Dugene blev fjernet 29. april, men forskellene holdt sig helt frem til forsøgets afslutning 28. maj. De blå lodrette linjer viser LSD-værdier, dvs. Least Significant Difference. Hvis den blå linje er kortere end afstanden mellem behandlingerne, er forskellen statistisk sikker.

Resultaterne viser, at for kraftig lys-eksponering af små græsplanter kan være en vigtig årsag til dårlig eller langsom etablering eller reetablering af krybende hvene på greens om foråret.

Udvikling af plantedække

Figur 2 viser udviklingen i dækningsprocent under de forskellige duge. Fra tre uger efter såning var der sikre forskelle, og de varede helt frem til forsøgets afslutning. Evergreen Radiant var den bedste dug til at fremme et hurtigt plantedække, tæt fulgt af Evergreen Standard. Den langsomste udvikling af plantedække blev observeret i de udækkede kontrolparceller, mens Agryl og de to skyggeduge var midt imellem.

Forskellene i udvikling af plantedække fremgår også af foto 2 a-d.

Hvorfor ser vi så tydelig effekt af dугene?

Lige efter vi havde fjernet dугene 29. april, tog vi nærbilleder af græsplanterne i alle forsøgsparceller (foto 3). Disse billeder viste store forskelle, idet de få spirer i de udækkede kontrolparceller var violette (antocyan-farvede) og tynde, mens de mange spirer i parcellerne, som var dækket med Evergreen eller

Evergreen Radiant, var grønne og friske. Spirene i parcellerne, som var dækket af Agryl, og skyggedugene var midt imellem, hvilket også fremgår af figur 2.

Resultaterne viser, at for kraftig lyseksponering af små græsplanter kan være en vigtig årsag til dårlig eller langsom etablering eller reetablering af krybende hvene på greens om foråret. Når græsset spirer i en lys USGA-sand, vil de små enkeltplanter udsættes, ikke bare for direkte indstråling, men også for refleksion fra sandet. Ny forskning hos vores kolleger i USA viser, at græs på greens når lysmætning allerede omkring $1000 \mu\text{mol m}^{-2} \text{s}^{-1}$ (<https://winterturf.umn.edu/less-light-might-be-just-right-winter-stressed-turfgrass>), og for nyspirede enkeltplanter er dette mætningspunkt sandsynligvis endnu lavere. Den fotosyntetiske fotonflukstæthed (PPFD) på $1350 \mu\text{mol m}^{-2} \text{s}^{-1}$, som blev målt i de udækkede parceller 25. april, var derfor langt over optimalt, og dette førte til at planterne blev stressede,

violette i farven og dermed brugte lang tid på etableringen. Muligvis kan der også være en sammenhæng med temperaturen, idet hurtigere spiring af flere planter i parceller med lidt højere jordtemperatur medførte, at græsstråene her skyggede for hinanden, hvilket gav mindre stress for de små, individuelle planter.

Konklusionen på forsøget er, at beskyttelse af nyspirede græsplanter mod kraftigt sollys kan være en lige så vigtig årsag som høj jordtemperatur til hurtig og jævn etablering under duge. Agryldug giver ikke en lige så god beskyttelse mod sollyset som Evergreen eller Evergreen Radiant. På den anden side giver duge med 30-50 % lysgennemtrængning for meget skygge, og da kan græsplanterne få et lidt for stort chok, når dugene tages af.

Udviklingen i plantedække

Fotos: Trygve S. Aamlid.

Foto 2a: 15. april

Foto 2b: 22. april

Foto 2c: 06. maj

Foto 2d: 28. maj

Foto 2 a-d. Udviklingen i plantedække fra de første spirede planter 15. april til forsøgets afslutning 28. maj. Til og med 22. april blev dugene fjernet hver uge, når der blev gødet og taget billeder. Fra 29. april og frem til 28. maj var dugene fjernet permanent. **Fotos:** Trygve S. Aamlid.

Nærbilleder af krybende hvene-planter lige efter at dugene var fjernet 29. april.

Fotos: Ove Hetland.

Foto 3a: Uden dug - kontrol

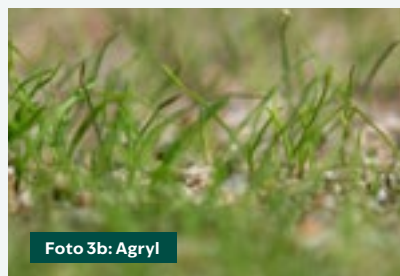

Foto 3b: Agryl

Foto 3b: Evergreen Standard

Foto 3a: Evergreen Radiant

Foto 3b: Skyggedug, 50 % lysgennemgang

Foto 3b: Skyggedug, 30 % lysgennemgang

Græsset slides hårdt på kanten af bunkeren.

God banearkitektur og løbende tilpasninger er et af de vigtigste redskaber til at mindske belastningen og øge robustheden.

Banearkitekturens rolle når golfsæsonen forlænges

Af: Thomas Jepsen, banekonsulent,
Dansk Golf Union
Foto: Thomas Jepsen

Golfsæsonen bliver længere i Danmark, både fordi klimaet tillader det, og fordi efterspørgslen er til stede. Flere klubber oplever, at medlemmer og gæster gerne vil spille hele året eller i hvert fald, så længe vejret tillader det. Men det kræver, at banen kan holde til det. Her spiller banearkitekturen en vigtig rolle!

Det er dog som bestyrelse, baneejer, greenkeeper og spiller vigtigt at holde sig for øje, at selv med det rette bane-design, en veldrænet jord, gode resourcer og dygtige greenkeepere er der naturlige begrænsninger for, hvor meget slid en bane kan tåle i vinterhalvåret. Når jordtemperaturen falder, stopper græsset med at gro og kan derfor ikke regenerere. Skader, der opstår i denne periode, vil ofte først kunne repareres naturligt, når væksten vender tilbage i foråret.

Men hvordan kan man tænke i design, konstruktion og tilpasning, så banen er robust – både spillemæssigt og driftsmæssigt – størstedelen af året?

Arkitekturens betydning for spil året rundt

Banearkitektur handler ikke kun om æstetik og spiloplevelse. Det handler i høj grad også om funktionalitet, slidfordeling og vækstbetingelser. En bane, der er tænkt til vinter- eller helårsbrug, bør være designet med mere plads, bedre dræn, færre skyggegener og færre flaskehalse, hvor trafik klemmes sammen på små arealer.

- **Større spilleflader:** Ved at udvide tees, fairways og indspilsområder kan sliddet fordeles, så banen ikke bliver nedslidt i bestemte zoner.
- **Rigtig placering af bunkers:** Undgå at placere bunkers der, hvor spillerne naturligt går ind og ud af greens. Det giver bedre plads til at fordele slid og mindsker dermed risikoen for at ende med tuet og dårlig græskvalitet rundt om greenbunkers – især i de vådere vinter måneder.
- **Teesteder:** Teestederne skal være store nok til også at håndtere spil i de lysfattige og kolde måneder. Alternativt kan der arbejdes med spil fra måtter eller deciderede vinter-teesteder, som kun er i spil uden for hovedsæsonen.

Lys, luft og vækstbetingelser

Forlængelsen af sæsonen stiller større krav til vækstforholdene på banen, især på greens, greensomgivelser, teesteder og ved overgange fra stier til græs.

- **Undgå skygge:** Træer kan skygge, hvilket blokerer for græssets fotosyntese og skaber arealer med fugt og kulde, hvor græsset er i større risiko for stress. Strategisk fældning eller beskæring kan forbedre lysforholdene markant. Undgå at placere nye elementer som tees og greens i skyggede omgivelser!
- **Luftkorridorer og vindgennemstrømning:** Luftcirkulation er en vigtig medspiller ift. at holde især greens tørre, hvilket reducerer risikoen for svampesygdomme, og reducerer tørretiden efter regn eller rim.
- **Placering af greens og teesteder:** Vælg lysåbne placeringer for de mest sårbare flader, som på golfbanen jo er greens, greensomgivelser og tees. Undgå som hovedregel lavninger og områder med dårligt lysindfald, og etabler dræn, hvis ikke jorden er frit drænende.

Dræn og banens opbygning

Overskydende overfladevand og smattede arealer er en af de største barrierer for helårsbrug. Derfor er banens jordprofil, formgivning og evt. dræn afgørende.

- **Sandbaseret opbygning:** Greens, tees, fairways, osv. bygget med en sandbaseret profil har langt bedre afvanding og modstandsdygtighed over for komprimering.

- **Overfladeformgivning:** Selv små hældninger på greens, greensomgivelser, teesteder og fairways kan sikre, at vandet løber af fladerne – og med det rette design – væk til steder, hvor det ikke gør skade. Korrekt udformning af spillefladerne er ofte den billigste og bedste måde at håndtere overskudsvand på.

- **Adgangsforhold:** Stier og passager med fast belægning kan sikre tør adgang til kritiske områder uden at slide på banen.

Gamle baner og modernisering

Mange danske baner blev anlagt i 1970'erne og 1980'erne og især også under golfboomet fra 1993 og frem til midt-nulterne og har ikke fra starten været designet med helårsbrug i tankerne. Men der er heldigvis mulighed for opgraderinger!

- **Re-design af enkelte huller eller zoner:** Fokuser på de svageste huller med de største udfordringer. Typiske ændringer er nye greens, greensomgivelser, tees og bunkers samt etablering af dræn. Men ofte kan nedlægning af bare en enkelt greenbunker være løsning på et større slidmæssigt problem!

Skygget teested.

Derfor er komprimering skidt for vækstlaget

Hvad er problemet?

Komprimering af vækstlaget betyder, at jorden bliver sammenpresset, så luft- og vandgennemstrømningen reduceres. Det hæmmer røddernes vækst og skaber dårlige betingelser for græsset.

Hvad fører det til?

- Dårlig dræning og stående vand
- Svagere rodnet og øget slidfølsomhed
- Øget risiko for sygdomme og mos

Sådan undgår man det:

- Brug lette maskiner – især i fugtige perioder
- Skift trafikmønstre og anvend spillefladerne varieret
- Luk banen eller dele af banen i ekstreme tilfælde

Sådan kan det afhjælpes:

- Udfør regelmæssig dybdeluftning og vertikalskæring
- Tilfør sand for at forbedre struktur og dræning
- Etabler dræn
- Etabler sandbaserede opbygninger, især på teesteder og greens
- Afled overfladevand til andre arealer eller hæv terrænet.

En bane bygget til helårsbrug er kun så god som den pleje, den får.

- **Gradvis udskiftning af græstyper og jordbund:** Forbedringer kan ske løbende med eftersåning af nye sorter, korrekt pleje samt løbende sandopbygning af profilen gennem topdressing.
- **Dræn:** Våde eller smattede arealer skal drænes, hæves og/eller redesignes, så overfladevand ledes væk eller udenom problemområdet, hvis der er et ønske om forbedret græskvalitet og helårsbrug.
- **Prioriteret beskæring og fældning af træer og buske:** En billig men effektiv metode til at forbedre både spil og vækstbetingelser.

Hvad kræver det af klub og greenkeepere?

En bane bygget til helårsbrug er kun så god som den pleje, den får. Det kræver et godt samarbejde mellem klub, bestyrelse og baneafdeling – både hvad angår investeringer og driftsplanlægning.

- **Budgettering til vinterpleje:** Uden mandskab og afsatte ressourcer til vinterpleje og forårsreparationer, skal man være påpasselig med at åbne for vinterspil.
- **Forventningsafstemning med medlemmerne:** Det er vigtigt at holde en åben og ærlig dialog med sine medlemmer og evt. gæster ift. spil i ydersæsonen og vinteren. Her kan ikke forventes samme kvalitet som om sommeren, og der vil uanset banens design og opbygning være risiko for lukkedage.

Tænk langsigtet og med en lang sæson i tankerne

Forlængelse af sæsonen kræver, at man tænker helheden ind: design, drift, ressourcer og ikke mindst brugeroplevelsen. Med den rette banearkitektur og løbende tilpasninger kan flere klubber tilbyde spil i flere måneder – uden at slide banen i stykker. Men det kommer ikke af sig selv, og det medfører et øget behov for ressourcer!

Med fødderne i både jord og virkelighed

For mange greenkeepere vil det mest fagligt forsvarlige stadig være at lukke banen i vinterhalvåret – og det med god grund. Når græsset ikke gror, kan selv den bedst designede bane ikke undgå slid og skader, som først rettes op langt ind i foråret. Det skal man som klub og bestyrelse tage alvorligt!

Men i takt med at medlemmerne forventer spil hele året, og økonomien i nogle klubber presser på, bliver spørgsmålet ikke nødvendigvis, om banen skal holdes åben – men hvordan den bedst kan klare det. Her er god banearkitektur og løbende tilpasninger et af de vigtigste redskaber til at mindske belastningen og øge robustheden.

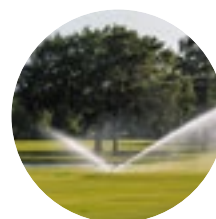
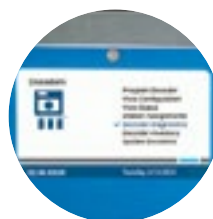
Denne artikel er ikke et forsvar for vintergolf for enhver pris – men et oplæg til, hvordan vi som fagfolk kan være med til at forme løsninger, der balancerer agronomi, økonomi og spillerønsker og samtidig stille os selv det vigtigste spørgsmål: Hvis vores bane skal bruges hele året – er den så bygget til det?

EFFEKTIV STYRING AF INDIVIDUELLE VANDINGSANLÆG

Til et bredt udvalg af grønne områder – golfbaner, fodboldbaner, parker og grønne arealer – hjælper den kraftfulde ACC2 Dekoder Controller dig med at styre vandet intelligent. Den tilbyder fjernstyring via Centralus™ Software, kompatibilitet med G85B og GT-885 pop up roterer og den leverer præcisionskontrol, hvor det betyder mest.

Oplev total kontrol over vanding med ACC2!

KUNSTVANDING AF UDENDØRS OMRÅDER | Built on Innovation®
Få mere at vide. Besøg hunterirrigation.com/em

DANREGN
vandingsanlæg a/s
danregn@danregn.dk

Hunter®

AI og ChatGPT – testet med succes i Kalundborg Golfklub

Hvordan kan kunstig intelligens hjælpe dig i greenkeeperhverdagen? Det fik greenkeeperne i Kalundborg Golfklub svar på, da de som de første deltog i et nyt mini-kursus i AI og ChatGPT.

Af: Thomas Jepsen, banekonsulent,
Dansk Golf Union

Kurset blev afholdt i klubbens egen frokoststue – med egne kollegaer og i trygge rammer – hvilket deltagerne fremhævede som en stor fordel.

Undervisningen er lavpraktisk, hands-on og giver konkrete eksempler på, hvordan AI og ChatGPT kan bruges til at skrive nyhedsbreve, planlægge opgaver og kommunikere tydeligt med medlemmer, bestyrelse og kolleger.

Mini-kurset kan afholdes som klubbesøg eller i samarbejde med nabo-klubber.

AI og ChatGPT

Vil du vide mere eller booke et kursus?

Kontakt Thomas Jepsen.

SEEDS & SCIENCE

NYE HVENE-TOPSORTER FRA DLF

De bedste sorter på markedet er Saulsbury (alm. hvene) og 007XL (krybhvene).

Du finder dem i Masterline Green og Masterline Krybhvene.

 Følg os på facebook og bliv opdateret på professionel pleje af golfbaner.
Søg efter: DLF plænegræs

Kontakt din konsulent
for mere information:
Per Knudsen · Mobil 4011 9505

**HUSQVARNA AUTOMOWER®
580L EPOS®**

Fordi resultater er vigtige

NYHED

Specielt designet til udfordringer på golfbanen

Husqvarna Automower® 580L EPOS® er med sin kraftige motor, sit robuste design og sit svævende, kraftige killepedisk-system specielt tilpasset roughs og fairways og er mere end klar til at klare stort set alle de hårde græsudfordringer, der findes - helt ned til 10 mm klippehøjde. Fordi resultater er vigtige.

Læs mere på husqvarna.com/dk/robotplaeneklippere/automower-580l-epos/

Tag uddannelsen som greenkeeper

DGA har lavet en ny folder, der skal være med til at promovere greenkeeperuddannelsen.

Af: Karin Normann, Hortonom, Turfhouse

Den nye folder er tænkt som inspirationsmateriale til alle, der kunne gå med en lille ny greenkeeper i maven. Folderen fortæller i korte træk blandt andet om, hvad en greenkeeper laver i hverdagen. At arbejdet som greenkeeper er langt mere end græsklipning, da greenkeeperen anno 2025 arbejder med avancerede maskiner og nye moderne teknologier, og at der er spændende karrieremuligheder i både ind- og udland.

**Interesseret
i at få fingrene i
folderen?**

Du kan rekvirere folderen hos Per i sekretariatet på dga@greenkeeper.dk

Aarhus Golfklub renoverer i stor stil

Aarhus Golfklub er midt i et større renoveringsprojekt, som består af fire faser. I 2031 runder golfklubben 100 år, og her skal hele renoveringsprojektet være færdigt. Hvad går det hele ud på, og går det efter planen? Det fortæller chefgreenkeeper Kim Johnsen om i denne artikel.

Af: Karin Normann, Hortonom, Turfhouse
Foto: Aarhus Golfklub og Karin Normann

Aarhus Golfklub ligger midt i Skåde Bakker lige syd for Aarhus by. Det er en parkbane, der har et forholdsvis lille areal på 33 ha, så der er ikke meget plads at gøre godt med. De bløde bakker giver en hyggelig atmosfære på banen, men det er ikke kun luttet hygge og smukke udsigter, bakkerne bidrager med. Kim fortæller

- Ja, bakkerne giver os en del udfordringer i forhold til at kunne pumpe vand rundt på banen. Den eneste vandingssø, vi har, ligger lavt på banen. Vi mister ca. 3,5 bar på trykket, når vandet skal pumpes herop til klubhuset, der ligger højest på arealet. Det er en kæmpe udfordring at få vandet nok heroppe. Egentlig er vi også koblet på det kommunale drikkevand og har en tilladelse til at tage vand herfra, men det er dyrt og det er jo drikkevandskvalitet, så det vil vi helst spare på. Så udfordringerne med trykket må vi leve med og løse det ved at gå over til udelukkende at bruge single-styrede sprinklere.

De fire delprocesser

Aarhus Golfklub er i gang med et større renoveringsprojekt, som består af fire faser:

1. Renovering af klubhuset (2023-2024). Projektet er færdiggjort.
2. Renovering af træningsområder, som indbefatter omlægning af putting green, nyt træningsområde og ny overdækket driving range (afsluttes september 2025). (På oversigtstegningen til venstre kan du se de nye træningsområder).
3. Renovering af bunkers. Lidt over en tredjedel af bunkers laves om, og vandingssøen på hul 13 udvides i 2026 for at få større vandingsskapacitet til hele banen.
4. Fire greens laves om på udvalgte huller (2028-2029).

Klubben har fået støtte fra Salling Fondene og Aarhus Kommune til at realisere projekterne. Kim fortæller – Vi har været så heldige at få god støtte fra forskellige fonde samt Aarhus Kommune. Kommunen så en mulighed i, at klubben etablerede et nyt træningsområde, som kan være med til at

lokke børn og unge til mere motion. Vi har et par bestyrelsesmedlemmer i klubben, der har stor erfaring med at søge fonde. Det er et stort arbejde, de har lagt i at søge økonomiske midler, og det er en kæmpe gave til klubben, som på den måde har fået mulighed for at realisere projekterne.

Hvad er din rolle i renoveringerne?

- Jeg startede i Aarhus Golfklub i januar 2024. Her var første fase, som omhandlede renoveringen af klubhuset afsluttet. Klubhusrenoveringen startede i efteråret 2023 og stod færdig maj 2024.

Jeg er virkelig glad for at klubben har valgt en fuld entreprise.

Før jeg kom, havde klubben fået udarbejdet en masterplan fra Phillip Spogård over hele banen med forslag til udformning af projekterne. Så løsningerne var i store træk valgt. Klubben havde dog ikke valgt, hvordan projektet skulle realiseres. Det var på min anbefaling, da jeg syntes, at vi skulle vælge nogle entreprenører udefra, der havde erfaring i at bygge golfbaner. Vi var i dialog med nogle forskellige shapere og valgte til sidst en af dem.

Materialerne er noget, som jeg har stået for at hente ind og forhandle priser på, ud fra de vejledende mængder entreprenøren kom med. Ud over dette skal vi greenkeepere passe renoveringerne, når de er blevet sået til.

Jeg er virkelig glad for, at klubben har valgt en fuld entreprise. Indtil videre har entreprenøren været virkelig professionel og meget dygtig. Det ville vi ikke selv kunne konkurrere med.

Indtil videre har entreprenøren været virkelig professionel og meget dygtig. Det ville vi ikke selv kunne konkurrere med.

Kim Johnsen, chefgreenkeeper Aarhus Golfklub på den nyanlagte putting green. Omlægningen startede i februar måned i år. Etableringsfasen har været intens og der er blevet brugt godt med vand for at få hveneblandingen til at spire- og etablere sig på bedste vis. Hveneerne har nu lavet et tæt tæppe, som du kan se på billedet, og det er godt, da der er officiel åbning af træningsområderne den 8. september, hvor Karin Salling, fra Salling Fondene, klipper den røde snor over.

...så skal man huske sig selv på at gøre det vigtigste først, da det ikke er muligt at nå det hele.

Jeg kan komme med et praktisk eksempel på entreprenørens professionalisme. Da putting greenen skulle sås blæste det en hel del. Entreprenøren vurderede, at de godt kunne gennemføre såningen, men da frøet spirede frem kunne vi se, at det ikke var ensartet. Det havde blæst for meget under såningen. Vi kontaktede derfor entreprenøren og der kom straks en mand og eftersåede arealet uden ekstra beregning.

Før havde klubben en pandekageflad putting green. Nu har vi fået en putting green med ondulinger, som er sjov og udfordrende. Nu er der både plads til at chippe i den ene ende og putte i ro og mag i den anden ende af greenen.

Hvordan holder du hovedet oven vande, når du både skal være med på sidelinjen på renoveringsprojekterne og samtidig også har en bane, der skal plejes?

Ja, det kan også godt være udfordrende. Jeg er jo uddannet greenkeeper og ikke projektleder.

For det første har jeg nogle gode medarbejdere. Min førstemand har erfaring fra tidligere projekter med etableringsfasen. Det har været en kæmpe hjælp og han har klaret meget selv. Projektet med renovering af træningsområderne er et flagskibsprojekt for klubben, så derfor skulle det gerne lykkes på bedste vis, så det har krævet mange timer af os alle.

For det andet så skal man huske sig selv på at gøre det vigtigste først, da det ikke er muligt at nå det hele.

Jeg tog mig selv i at begynde at gå og fjerne ukrudt i kanterne på det nye indspilsområde. Det nåede jeg heldigvis at stoppe mig selv i, da det ikke var det vigtigste. Det vigtigste var, at der ikke var ukrudt på greens.

Hvilke råd vil du give til andre der skal i gang med et renoveringsprojekt?

Det er vigtigt at have lavet et godt og grundigt forarbejde. Jo flere detaljer du har styr på, inden du går i gang, jo nemmere bliver processen.

Så skal projektet være realistisk og passe ind i banens stil og det skal være let at pleje det efterfølgende. Undervejs i processen med træningsområderne har jeg været med til at finpudse de endelige løsninger. Jeg synes det er vigtigt at tage greenkeeperne med ind over, da det er dem, der står med plejen af banen efterfølgende og kan gennemskue om løsningen kommer til at fungere i praksis.

I masterplanen over den nye putting green skulle der være et rhododendronbed integreret i putting green.

Greenkeeper Kim Johnsen foran den nye overdækkede driving range, som allerede er godt på vej på Aarhus Golfklub. Lige nu ser det ud til, at planen holder, og rangen står klar til åbning af træningsområderne den 8. september.

Det tog vi heldigvis væk, da det ikke passede ind i banens stil, og det ville blive for bøvlet at pleje buskene.

Så er det vigtigt at lave en forventningsafstemning med greenkeeperstaben om arbejdstid. Der kan godt komme nogle ekstra timer på under sådanne renoveringsprojekter, og det bør greenkeeperne vide i forvejen.

Jeg synes også, at det kan være en fordel at notere, hvor mange timer der bliver brugt på de forskellige opgaver. På den måde har du dokumentation på, hvor tiden forsvinder hen, og hvad den er blevet brugt til, hvis nogen spørger.

Ved dagens besøg er tømreren godt i gang med at bygge den nye driving range, som du kan se på billedet ovenfor.

Den 8. september skal hele fase 2 i renoveringsprojektet være færdigt og stå knivskarpt, da Karin Salling fra Salling Fondene indvier træningsarealerne, når hun klipper det røde bånd over. Og lige nu ser planen ud til at holde.

Oregon State University

Forskningsresultater fra Oregon State University

»... den bedste behandling i forsøget var kombinationen af STA og FDC. Denne kombination resulterede i en fremragende til god turf kvalitet ...«

Alec Kowalewski, Ph.D., Professor, Oregon State University

Photo: © Oregon State University

Pesticidfri forebyggende behandling:

FUSARIUM

Forskningsresultater fra Oregon State University

I 25 år har TourTurf® udviklet bæredygtige løsninger til green-keepere, der står over for klimaforandringer og kemikalieforbud. Vi hjælper med at skabe modstandsdygtigt, sundt græs uden pesticider og deler vores ekspertise inden for bæredygtig græspleje. Som dansk virksomhed bygger vi på erfaring og forskning i samarbejde med universiteter i Danmark, Storbritannien og USA.

Udfordring – Microdochium nivale

- Alvorlig sygdom på særligt skandinaviske golfbaner
- Få fungicider til rådighed
- Fosfit er ikke længere tilladt som gødning

Siden 2014 har vi gennemført feltforsøg med Oregon State University (Corvallis, USA) under ledelse af Brian McDonald og Alec Kowalewski. Målet er at teste TourTurf® STA og FDC (med Triacantanol) for at øge græssets modstandsdygtighed over for Microdochium samt bevare kvaliteten og farven på udsatte greens, herunder Poa annua-greens.

Brug QR-koden for at se de fulde resultater fra Oregon State University!

Sygdomsbillede – dato for fotos: 5. april 2024

	REPLICATE 1	REPLICATE 2	REPLICATE 3	REPLICATE 4
UBEHANDLET KONTROL				
STA + FDC - BRUGES MÅNEDLIGT				
FUNGICID - ANVENDES EN GANG OM MÅNEDEN				

SPØRGSMÅL?
Kontakt en af vores eksperter!

Carsten Marker
CEO & Owner
M: +45 40597467

Bjarne Palsov
Technical Sales Advisor
M: +45 40177222

Jan Kjær Rasmussen
Technical Sales Advisor
& Export
M: +45 30552678

Jens Peder Lilholt
Technical Sales Advisor
M: +45 30806488

Daniel Neuenhagen
Agronomist & Soiltesting
E: daniel@emarket.de

Brug QR for at komme til artiklen, og følg os også på sociale medier

www.tourturf.dk

TourTurf® - Respond® - Thatchless® er registrerede varemærker tilhørende E. Marker A/S.

Et glimt fra DGA Roadshow 2025

Af: Kristine Buske

Foto: Kristine Buske

Roadshow-karavanen gik i år til Viborg, Middelfart og Køge. Vi var med i Golfklubben Lillebælt og har talt med nogle af de greenkeepere og leverandører, som bidrog til at skabe en dag i netværkets tegn.

I Golfklubben Lillebælt i Middelfart er restaurantens sydvendte terrasse fyldt med glade greenkeepere, som sidder med udsigt over putting greenen. Smilene breder sig, når kollegaer fra landets forskellige golfklubber melder deres ankomst til glædeligt gensyn. Indenfor i hovedbygningen Lundbjerg-gård står flere rundt om buffeten og fylder tallerkener og kopper med boller, pålæg, kage og kaffe, inden de slår sig ned i restauranten, hvor der stadig er ledige pladser.

– Hvad så, går det godt, er en sætning, man hører flere gange.

– Piiiiift.

Den muntre summen fra omkring 100 greenkeepere bliver pludselig afbrudt. Sekretær Per Mølgaard Lemming og kasserer Henning Nissen byder velkommen til årets andet Roadshow.

– Man kan sparke dæk og snakke gødning, og så er det bare om at komme ud og give den gas, siger Henning Nissen, inden greenkeeperne bevæger sig ud på banen og det naturskønne område med udsigt til Lillebælt.

I øjenhøjde med leverandørerne

På banen står en lang række leverandører fra DGA's erhvervsklub klar ved hver deres stand til en god snak om produkter og maskiner. En af de fremmødte leverandører er E.Marker, der har godt 30 års erfaring i branchen. CEO Carsten Marker har taget hele sit hold med; både sælger, technical advisor, grafisk designer og elev, så de kan komme helt tæt på kunderne.

– Vi er her for at hilse på greenkeeperne i øjenhøjde og få de gode snakke. Det betyder meget for os at

være en del af DGA's erhvervsklub, så vi kan dele viden og erfaringer mellem greenkeepere og leverandører, siger Carsten Marker.

En anden leverandør på banen i dag er AllToa. De er ny leverandør i branchen, som leverer offentlige toiletter uden el, vand eller afløb – og dermed har minimal vedligehold.

– Det er greenkeeperne, der klarer alt det praktiske omkring klubben i hverdagen, og derfor er det vigtigt for os at møde dem og få en bedre forståelse for deres arbejde og udfordringer, fortæller Claes Eriksson, indehaver af AllToa.

Produkter på ønskesedlen

Mange af de deltagende greenkeepere kommer ikke alene. De har taget hele teamet med. For eksempel er chef-greenkeeper Jeanette Kirkegaard fra Dejbjerg Golf Klub afsted med fem kollegaer.

– Jeg er her for at blive inspireret og se, hvad der er på markedet lige nu. Du kan se, mærke, prøve og forholde dig til, om der er noget, du skal have med hjem. Jeg har da også allerede skrevet lidt på ønskesedlen, siger Jeanette Kirkegaard.

Ved en af leverandørstandene står Jakob Kaltoft fra Barløseborg Golfklub. Han er her blandt andet for at tale med de leverandører, han handler med i hverdagen, men også dem, han ikke kender så meget til.

– Det er netværk, og det er maskiner. Der sker hele tiden noget nyt, især inden for robotter, og det er rart at være opdateret. Det bliver jeg her, siger han med et stort smil.

Christian Hansen
Odense Eventyr Golf

Jakob Kaltoft
Barløseborg Golfklub

Det er greenkeeperne, der klarer alt det praktiske omkring klubben i hverdagen, og derfor ville vi rigtig gerne ud og møde dem i dag og få en bedre forståelse for deres arbejde.

*Claes Eriksson,
indehaver af AllToa.*

Jeanette Kirkegaard,
chefgreenkeeper i
Dejbjerg Golf Klub

Du kan se, mærke,
prøve og forholde dig
til, om der er noget,
du skal have med
hjem. Jeg har da også
allerede skrevet lidt
på ønskesedlen.

*Jeanette Kirkegaard,
chefgreenkeeper i
Dejbjerg Golf Klub*

Endnu en succes

Pølsevognen er stedet, hvor den gode sludder mødes. Her byder DGA på både hotdogs og ribbensandwich. Nogle sætter sig på en bakketop og nyder frokosten i det gode junivejr. Og netop netværket er årsagen til, at chefgreenkeeper Christian Hansen fra Odense Eventyr Golf endnu en gang er med. Han har deltaget til DGAs Roadshow de sidste seks år.

– Det betyder meget at komme rundt og snakke med mine kollegaer og spare med hinanden om faglige udfordringer. Det er altid hyggeligt, siger Christian Hansen.

Nu er dagen ved at være slut, og de sidste ord bliver delt, inden greenkeeperne kører hjemover med de sociale batterier fuldt opladt og med lommerne fyldte af ny viden og inputs til klubben.

DGA Roadshow bliver afholdt hvert år for at give mulighed for at møde greenkeeper-kollegaer fra hele landet og få indblik i udstyr og produkter fra branchens leverandører. I år var frem-mødet højt, da arrangementet blev afholdt den 17., 18., og 19. juni i Viborg Golfklub, Golfklubben Lillebælt og Køge Golf Klub.

Roadshow 2026

Skal du med til næste Roadshow?

Husk at hold øje med DGA's aktivitetskalender, hvis du vil med til DGA Roadshow 2026. Scan QR-koden på **side 64**.

*Kress RTKⁿ-robotplæneklippere
klipper op til 42.000 m² uden kabler
eller antenner.*

DEN NYE GENERATION

– stærkere end nogensinde

KR233E

12.000 m² Kress RTKⁿ
robotplæneklipper med OAS
(Obstacle Avoidance System)

Kampagnepris:

50 990 kr ~~72 490 kr~~

KR236E

24.000 m² Kress RTKⁿ
robotplæneklipper med OAS
(Obstacle Avoidance System)

Kampagnepris:

78 990 kr ~~105 990 kr~~

KR237E

42.000 m² Kress RTKⁿ
robotplæneklipper med OAS
(Obstacle Avoidance System)

Kampagnepris:

109 990 kr ~~117 490 kr~~

Vil du vide mere?
Scan QR-koden eller
Besøg kress.com.

Kress

Opkvalificér jeres sæsonansatte – og få tilskud til lønnen

Mangler jeres sæsonansatte ny viden, eller kunne de have gavn af mere uddannelse, inden sæsonen starter? Nu kan I give dem et kompetenceløft uden store omkostninger for klubben.

Af: Pia Royberg, Virksomhedskonsulent, AMU Nordjylland
Foto: Freepik.com

Hvis jeres medarbejdere normalt starter 1. april, kan I i stedet ansætte dem fra 1. marts og sende dem på skole i én måned. Klubben betaler lønnen under kurset, men får refusion via VEU-godtgørelse, så udgiften bliver minimal.

Hvis nogle af de ansatte har brug for grundlæggende uddannelse, fx Basiskursus, kan klubberne i stedet for at hemsende dem pr. 1. november lade dem deltage i kurser som Basis, Planteliv, Økologi osv. med refusion. I princippet kan de få kursusforløb hele vinteren.

Hvad kan klubben få i refusion?

- VEU-godtgørelse: 131,55 kr. pr. time (4.867,35 kr. pr. uge)
- Befordringstilskud: 1,12 kr. pr. km
- Gratis kost og logi ved mere end 45 minutters transport

Sådan fungerer det

Medarbejderen deltager i undervisningen i arbejdstiden og får løn, mens klubben får refusion for op til 37 timer pr. uge. På den måde kan medarbejderen møde velforberedt til sæsonstart med ny viden, opdaterede kompetencer og større motivation.

Betingelser for at få refusion

- Medarbejderen deltager i undervisningen (maks. 37 timer/uge dækkes)
- Ansat mindst 14 dage før og efter kurset
- Uddannelsesniveau højst erhvervsuddannelse (eller ikke brugt højere uddannelse de sidste 5 år)
- Må ikke modtage offentlige forsørgelsesydelse
- Ikke omfattet af en uddannelsesaftale
- Ingen andre offentlige løntilskud (undtagen fleksjob)

Vil I vide mere...

om kompetenceløft til jeres sæsonansatte?

Så kontakt Pia Royberg,
Virksomhedskonsulent hos AMU Nordjylland

Tlf: +45 96 33 26 38

Mail: piro@amunordjylland.dk

BRONNEN
EQUIPMENT

REDENIM
EQUIPMENT

TRIO

BARGAM
EQUIPMENT

PROGRESSIVE
EQUIPMENT INC.
The Author's Choice

VENTRAC

VENTRAC

Den optimale multitraktor til pleje af grønne arealer

- Stort og alsidigt tilbehørsprogram
- Enkel betjening
- Hurtigt skift af redskaber
- Optimalt udsyn og maskindelse
- Stor styrke og holdbarhed
- Terrængående, også i våde områder

LINDHOLM MASKINER A/S
Industrivej 9 · 5492 Vissenbjerg
Tlf. +45 7244 1112
www.lindholmmaskiner.dk

Lindholm *VI STIKKER
DYBERE*
Maskiner a/s

DGA Ugen 2025 – Tre dage fyldt med verdens bedste viden, netværk og inspiration

Af: Jesper Brandt

Når Dansk Greenkeeper Forening igen i år byder velkommen til vores store 3-dages seminar i uge 46, bliver det i de smukkeste rammer på Hotel Svendborg – og med et program, der samler noget af den ypperste viden, du kan finde i greenkeeperfaget verden over. Vi har de seneste år arbejdet med en klar rød tråd i vores seminarer, og den linje fortsætter vi i år: at gøre vores medlemmer klar til fremtiden.

Og fremtiden banker på – med strengere krav, højere forventninger og nye teknologier, der kan revolutionere måden, vi arbejder på.

På programmet i år dykker vi ned i:

- **Dataindsamling** – hvordan viden kan omsættes til handling på banen.
- **Grønne og bæredygtige løsninger**, så vi kan imødekomme de stigende krav uden at gå på kompromis med kvaliteten.
- **Robotteknologi**, som allerede er på vej ind over de danske golfbaner og ændrer vores arbejdsmetoder.
- **Ledelse og uddannelse** – kunsten at drive små teams i en branche i vækst og balancen i at være professionel i en frivilligt ledet organisation.

Og vi står ikke alene med viden – vi har igen i år et stærkt felt af oplægsholdere og samarbejdspartnere:

- **Micha Woods**, som har gennemført banebrydende dataindsamling på Furesø Golfklub – værtsbane for DP World Tour.
- **Thomas Phil**, chefgreenkeeper på Furesø, der leverede en topklassebane til DP World Tour – helt uden brug af pesticider.

- **Direkte fra USA får vi besøg af Rhett Evans**, CEO for GCSAA (den amerikanske greenkeeperforening), som vil dele den nyeste viden om, hvordan de store organisationer i golf arbejder for at efterleve fremtidens krav og standarder.

Vi har mange flere spændende oplægsholdere på plakaten, som vi glæder os til at dele med jer.

Men seminaret handler ikke kun om oplæg – det handler også om at mødes, sparre og finde nye løsninger. Vores kæmpe erhvervsklub står igen klar med en stor erhvervscafé, hvor du kan udforske den nyeste viden, det bedste udstyr og de mest innovative løsninger til vedligeholdelse af Danmarks smukke golfbaner. Det er her, du kan møde branchen ansigt til ansigt, udveksle idéer og finde svar på netop dine udfordringer.

Og en ting er sikker: Interessen er enorm. Derfor gælder det om at være klar, når vi åbner for tilmeldingen – ellers risikerer du at gå glip af **årets vigtigste** Greenkeeper-begivenhed.

De sidste to år har vi haft udsolgt på under 48 timer!

Uge 46

på Hotel Svendborg tre dage fyldt med faglighed, netværk og inspiration i verdensklasse.

Sæt kryds i kalenderen allerede nu – og vær klar, når vi frigiver tilmeldingen.

Sierraform® GT K-STEP

Fingranuleret gødning, med
homogene granulater, som
indeholder både langtids-
virkende kvælstof og kalium

- Perfekt som en anti-stress gødning
- Lavt kvælstofindhold for kontrolleret vækst og et højt kaliindhold hærder græsset
- Giver bedre modstandsdygtighed mod sygdomme

Sierraform® GT produkter

Spring Start
16-0-16 +Fe+Mn
(16-0-13.3 +Fe+Mn)

Momentum
22-5-11 +2MgO +TE
(22.2.2.9.1 +1.2Mg+TE)

All Season
18-6-18 +2MgO +TE
(18.2.6-14.9+1.2Mg+TE)

Spring & Summer
CalMag 14-0-7

Anti-Stress
15-0-26 +Fe
(15-0-21.5 +Fe)

K-STEP
6-0-27 +2MgO +TE
(6-0-22.4 +1.2Mg+TE)

Pre-Seeder
18-22-5
(18-9.6-4.1)

Se hele vores sortiment og information om produkterne på www.linds.dk

At rejse er at leve..

Af: Martin Jørgensen, Deputy Course Manager, Great Northern
Foto: Martin Jørgensen

"Ja, jeg er helt klar over, at det er en gammel travet. Men der er noget sandhed i det. I hvert fald for de fleste, selvom det måske mere forbindes med ferie." Her deler Martin Jørgensen fra Great Northern sine mange oplevelser og erfaringer med at udvide greenkeeperperspektivet uden for de danske grænser.

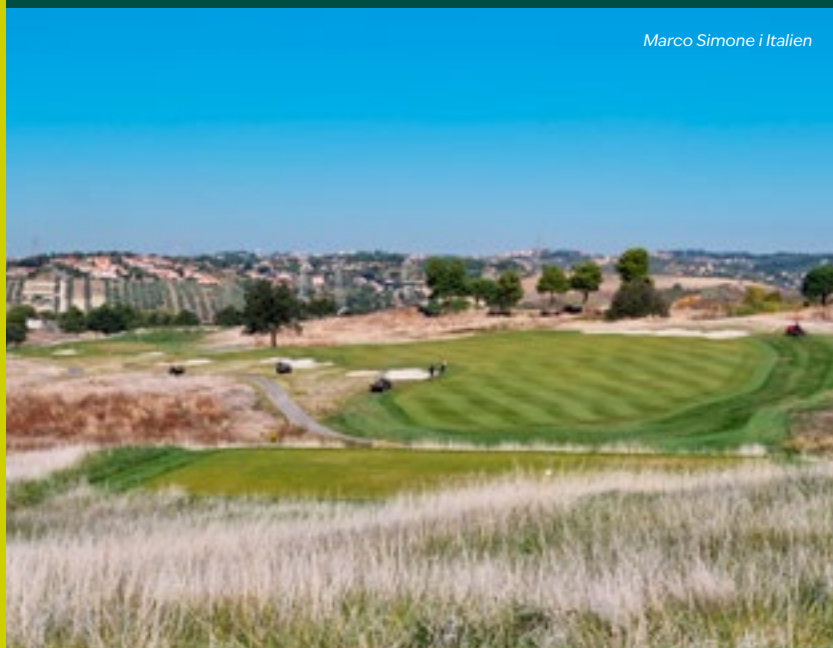
I mine tidlige dage som greenkeeper-elev, opdagede jeg, at der var mulighed for at komme i udenlandspraktik. Især i vores vintermåneder. En tid hvor, hvis vi skal være ærlige, det kan være lidt sparsomt med meget meningsgivende arbejde, ud over vedligehold af maskin-parken. Min chef var heldigvis enig og det samme var klubben. Og skolen. I min situation som voksenlærling var der ligeledes en fornuftig økonomi i det, da der er flere tilskudsordninger og fonde at søge for at kompensere for lønnen. DGA kunne desuden hjælpe med brug af rejsefonden. Jeg gjorde til en start selv det meste arbejde med at finde steder, der var interesserede i en dansk lærling hen over vinteren. Det blev til en aftale i Frankrig og senere New Zealand. Det meste af papirarbejdet inden for EU er simpelt og hurtigt overstået, uden for EU er det lidt mere omfangsrigt, men der er god hjælp at hente fra f.eks. det pågældende lands ambassade i forhold til visa og lign. I langt de fleste tilfælde dækker arbejdsforsikringen hjemmefra også i udlandet.

Så der er ingen grund til bekymring omkring de administrative ting. Nu har jeg så haft fornøjelsen af at sende en af vores elever afsted i udenlandspraktik, og jeg har altså siddet på begge sider af bordet og kan bekræfte, at det helt sikkert er godt givet ud på alle parametre.

Vær forberedt

Ikke nødvendigvis på det værste, men vores branche kan til tider være omskiftelig og nogle gange utrolig hurtigt. Min egen historie om udlandet er bestemt et eksempel på dette, men ligeledes et eksempel på, hvordan hjælp fra andre kan få ting til at lykkes. Kun 14 dage inden, jeg havde afrejse til Frankrig, fik jeg

Marco Simone i Italien

Når man så gør det, opdager man, at greenkeepere over hele verden nærmest har et fælles sprog eller måske nærmere en fælles forståelse.

Martin Jørgensen, Deputy Course Manager, Great Northern

Nikanti i Thailand

besked om, at chefen, jeg havde aftalen med, var stoppet øjeblikkeligt, og det var nu ikke muligt at komme afsted. Godt nedslået havde jeg svært ved selv at løse situationen, så jeg kontaktede den daværende formand for DGA, da jeg vidste, at han havde erfaring fra udlandet.

Og i løbet af hvad der virkede som et øjeblik, havde han formidlet en kontakt til Italien (Marco Simone). Kun 4-5 dage derefter var papirarbejdet på plads, og jeg kunne tage afsted som aftalt. Men det er ikke kun branchen, der kan være uforudsigelig. Da det var planen, at jeg skulle videre til New Zealand, lukkede Covid 19 den dør. Så der skulle findes et alternativ, og Facebook-grupper og netværk ledte mig til Mexico. Men også det gik i vasken på grund af rejserestriktioner. Så vi blev enige om at forlænge mit ophold i Italien med yderligere to måneder.

Det fortryder jeg bestemt ikke i dag, da det bragte utroligt meget læring fra arbejdet sammen med nogle utroligt kompetente folk, og ovenikøbet fik jeg lov at være en del af holdet til Ryder Cup 2023.

Selv efter min tid i Italien havde jeg mod på mere, og igennem en anden elev, der havde været i Thailand (Nikanti), fik jeg etableret en aftale derovre. Her var papirarbejdet lidt mere omstændigt, men med hjælp fra ambassaden og skolen blev det ordnet relativt nemt. Så her blev det også til tre måneders praktik. Med fuldstændig anderledes græs, vilkår og kultur. En oplevelse der på alle måder har været med til at ændre måden, jeg ser mig selv, greenkeeping og verden på.

Hvad får alle parter ud af det?

For mig personligt voksede jeg både fagligt og personligt. Når f.eks. kommunikation kan være udfordret, hvilket den til tider kan være, når ens fælles sprog på arbejdspladsen ikke er førstesproget. Så bliver man tvunget til at tage udgangspunkt i sin faglighed, og som danske lærlinge er vi godt stillet, selv tidligt i vores forløb. Når man så gør det, opdager man, at greenkeepere over hele verden nærmest har et fælles sprog eller måske nærmere en fælles forståelse. Og med fagter, enkelte fælles ord (greens, fairways osv.) og

enkelte tillærte ord fra omgivelserne kan man sagtens få en arbejdsdag til at hænge sammen og give mening. Og med fælles udfordringer og opgaveløsning, uden for ens komfortzone, vokser man også som menneske. Horisonten bliver bredere, perspektiverne ændrer sig, og netværket vokser sig større.

Sådan var det for mig som elev, og er det til dels stadig, da det fælles sprog på min arbejdsplads i dag er et andet end førstesproget. Og jeg er i den heldige situation, at jeg ud fra et ledelsesperspektiv har set og oplevet, hvordan det har gavnet os som arbejdsplads at have en af vores lærlinge i udenlandspraktik. Vi har fået en mere moden elev hjem med masser af erfaringer, der med det samme kommer os til gode. Og lige som ham har vi også fået udvidet netværket og øget kendskabet til processerne, der ligger i det. Det, er der ingen tvivl om, at alle nyder godt af.

Jeg kommer til at fortsætte den gode stil, Karin Normann har lagt.

Karin Hesselsoe, græsforsker.

Karin takker af – en ny Karin træder til

Af: Journalist Kristine Buske

Foto: Sofie Juul Hesselsoe

Samme navn, græsfaglig baggrund og flere års erfaring med at skrive til landets greenkeepere. Når du i 2026 åbner dit medlemsmagasin, bliver det med en ny fagredaktør på holdet, men det samme blad, som du kender det.

I 15 år har Karin Normann været limen, der har holdt sammen på magasinet. Men nu har hun besluttet, at det er tid. Stafetten som Greenkeeperens faglige redaktør skal gives videre.

– Det har jo ikke været en nem beslutning at skulle give et kært barn videre. Jeg har kredset omkring det i et års tid. Det betyder meget, at der er fundet en god afløser i Karin Hesselsoe. Hun kender branchen og dens finurligheder og er fagligt velfunderet. Og så har hun selv skrevet for bladet i mange år. Hun har en stor faglig viden og er dygtig til at formidle svært stof på en tilgængelig måde. Det er jeg helt rolig i, siger Karin Normann.

Fra ufuldendte tanker til helstøbte historier

Selvom Karin Normann er uddannet hortonom og især har haft ansvaret for magasinets græs- og naturfaglige indhold, har hun ikke kun holdt sig til sit faglige område. Hun har kastet sig ud i en bred palet af historier.

– Det har været en kæmpe gave for mig at være en del af redaktionen. Jeg har fået lov at skrive om alle mulige og umulige emner og har interviewet mange forskellige mennesker.

Jeg startede i fagligt øjemed, men der er også mange menneskelige vinkler at formidle, som har fanget og optaget mig undervejs, fortæller Karin Normann.

Den nuværende redaktionsgruppe består af fagredaktøren, en journalist, et kommunikationsbureau og Per og Henning fra DGA's bestyrelse. Hvert nummer starter med et redaktionsmøde, hvor faglighederne mødes.

– Det er en spændende proces at få lov at idéudvikle sammen med redaktionsgruppen. Der er plads til de halve og ufuldendte tanker, og sammen sliber vi dem til helstøbte historier, som får vinger i magasinet. Det er inspirerende og sjovt at være med til. Jeg bliver helt høj af det, så det kommer jeg til at savne, siger Karin Normann.

Stor berøringsflade med branchen

Som Karin Normann selv fortæller, er det en velkendt skribent, som griber den faglige redaktørpen. Karin Hesselsøe har forsket hos NIBIO i Norge i seks år med særlig fokus på græs, forædling

af sorter, gødning, ukrudt, skadedyr og robotter på fodbold- og golfbaner, og hun har gladeligt bidraget med sine spændende fund som skribent i Greenkeeperen. Derudover er hun underviser på greenkeeperuddannelsen på AMU Nordjylland Sandmoseskolen. På den måde har hun fingeren på pulsen med, hvad der sker i branchen.

– Jeg synes, det er et godt greenkeepermagasin, vi har i Danmark. Der er en fin balance mellem det faglige, kommercielt indhold og historier fra banerne. Jeg kommer til at fortsætte den gode stil, Karin Normann har lagt, fortæller Karin Hesselsøe.

Karin Hesselsøe har en stor berøringsflade med både undervisere og greenkeepere i branchen. Dem ser hun frem til at komme endnu tættere på.

– Jeg glæder mig til at besøge greenkeeperne og høre nærmere til deres projekter rundt på banerne, siger hun.

Fællesskab i papirform

Magasinet, du læser lige nu, bliver Karin Normanns sidste. Fra 2026 vil Karin Juul Hesselsøe stå i spidsen for det faglige

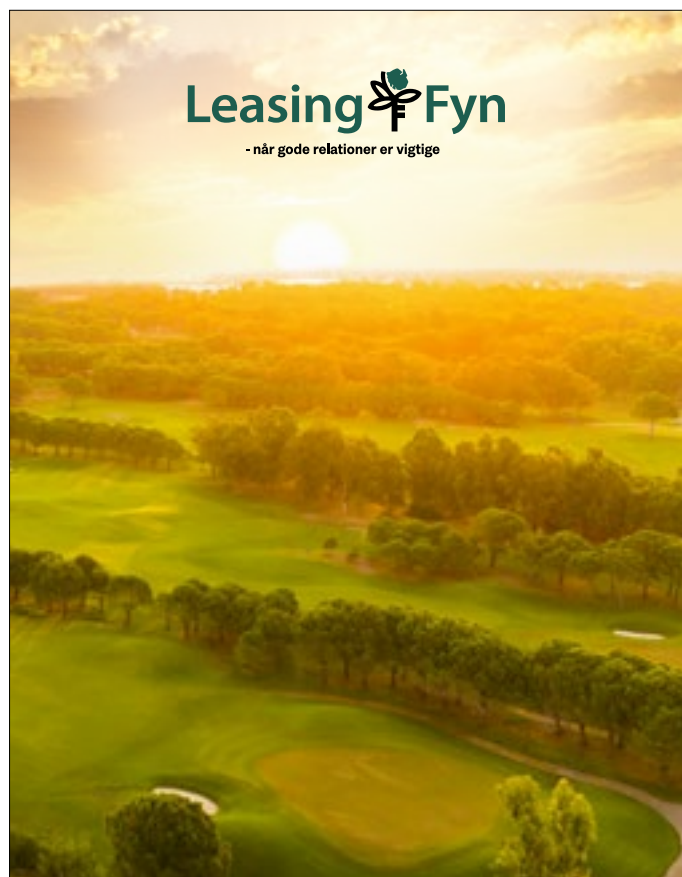
Jeg bliver helt høj af det, så det kommer jeg til at savne.

Karin Normann, hortonom.

indhold i Greenkeeperen, og det vil være hende, du møder ude på banerne, når hun opsnuser gode historier.

Selvom det er vemodigt, giver Karin Normann bladet videre med ro i maven.

– Jeg håber, vi har lavet et vedkommende blad, hvor man både finder faglig inspiration og personlige historier. Nogle gange er det krævende at være greenkeeper, og så er det godt at kunne spejle sig i andre. Det er et fællesskab på et stykke papir, slutter Karin Normann.

Hold din golfbane skarp og attraktiv med leasing

VIL DU HAVE de bedste prikkemaskiner, bunkerriver, klippere, såmaskiner m.v., når du plejer din golfbane? Samtidig slipper du for at binde kapital – og i stedet udskifte store engangsbeløb med små overskuelige rater?

Alt dét kan du, når du leaser hos Leasing Fyn.

Tag en snak med Lars Thøstesen – vores Kundechef med ekspertise i golfbranchen.

Lars Thøstesen

Kundechef

Tlf. 23 21 35 63

lth@leasingfyn.dk

leasingfyn@leasingfyn.dk · www.leasingfyn.dk

70 år og fortsat masser af energi til medlemmerne

DGA's sekretær er fyldt 70 år. Vi stiller skarpt på foreningens sociale blæksprutte, der gør en stor indsats for det stærke fællesskab.

Af: Journalist Kristine Buske

Foto: Sonja Mølgaard Lemming

Når du ringer ind til DGA's hovedkontor, er det sekretær Per Mølgaard Lemming, du møder i røret. Altid imødekomme og klar til en god snak. Hans arbejdsdage byder på langt mere end at besvare opkald og mails og holde orden i papirerne på kontoret.

Det ligger ikke i kortene at stoppe lige nu.

Per Mølgaard Lemming, sekretær.

Erhvervsklubben er hans værk, og der bliver lagt mange kræfter i at holde netværket ved lige for at skabe fordele og dele erfaringer mellem greenkeepere og leverandører. Per står også for en stor del af det koordinerende arbejde, når årets medlemsarrangementer skal stables på benene. Og måske du er en

af dem, der har modtaget en SMS med opfordring til at deltage.

– Et manglende svar betyder ikke altid, at greenkeeperne ikke vil med, for de har ofte travlt. Derfor sender jeg lige en personlig reminder, og det virker ofte, siger Per med et kærligt smil.

Derudover er han med i redaktionsgruppen på medlemsmagasinet, hvor han både spiller ind med de gode idéer til historier og fungerer som annonce-sælgeren, der sørger for, at bladet kan leve.

Et bredt netværk

De fleste i branchen kender Per. Han har nemlig været chefgreenkeeper i mange år og siddet i DGA's bestyrelse i 14 år. Da han gik på pension i 2021, takkede han ja til tilbuddet om at fortsætte som sekretær.

– Da jeg fik to nye knæ, var jeg nødt til at slippe branchen, og jeg kastede mig over det politiske hos Socialdemokratiet i Næstved Kommune. Da DGA spurgte, om jeg ville overtage stillingen som sekretær, så jeg det som en god mulighed for at holde kontakt med den branche, jeg holder så meget af, siger Per.

Den 25. august fyldte Per 70 år. Det blev fejret lørdagen forinden med stor fest for familie, venner, tidligere greenkeeperkollegaer, DGA's bestyrelse og erhvervsklub samt byrådet i Næstved Kommune. Over 100 mennesker var med til at fejre Per og fik stillet sulten i bøfsandwich og ribbenssandwich hos den opstillede pølsevogn.

Ingen planer om at slippe arbejdslivet

Fritiden bruger Per typisk i sin campingvogn rundt i landet sammen med sin hustru Sonja og hunden Marty. Den bærbare computer er altid med, så bestyrelsen og medlemmerne kan få fat på ham på campingkontoret.

For Per har drive og arbejdsglæde ingen alder, og han har stadig meget at give til sin elskede forening.

– Som sekretær hos DGA har jeg en høj grad af frihed og kan arbejde hvor som helst i hele verden. Det er dejligt at være en del af en branche, hvor man ikke er konkurrenter, men kollegaer. Så længe, jeg synes, det er sjovt, og helbredet kan følge med, så længe bliver jeg ved. Det ligger ikke i kortene at stoppe lige nu.

Trænger din golfbanen til særlig pleje?

- Så har Nellemann Machinery helt sikkert løsningen !

Kubota

nellemann machinery

Besøg vores hjemmeside her!

**Afprøv maskinerne
på egen bane!**

Kontakt Jens Michael eller Michael for
yderligere information og
nærmeste forhandler.

Sjælland:

Jens Michael Petersen

Tlf. +45 29 41 75 15

jepe@nellemannmachinery.com

Jylland: / Fyn:

Michael Nielsen

Tlf. +45 31 71 13 52

mini@nellemannmachinery.com

DAKOTA

trimax
Mowing Systems

Vredo

imants
Digging the future

Belrobotics

BILLY GOAT

NIBIO International Turfgrass Field-Day

Den 9. september blev der afholdt åbent hus med fremvisning af feltforsøgene hos NIBIO Turfgrass Research Group i Landvik, Norge. Omkring 100 gæster var mødt op for at se og høre om de mange spændende projekter, som gennemføres på forsøgsstationen.

Af: Karin J. Hesselsøe
Foto: Karin J. Hesselsøe

Der var også maskindemonstration med et firma fra Schweiz (Ecorobotix), som demonstrerede en ny sprøjte til pletbehandling af bredbladet ukrudt på fairways.

Sprøjten, der skal monteret på en traktor (foto 1 nederst), er udstyret med to kameraer forrest, som hver skanner 1 m² af græsarealet, der bliver kørt hen over. Ud fra billederne sendes besked til i alt 52 dyser, som er monteret på en ca. 180 cm bred bom bagerst. Kun bredbladet ukrudt rammes med 'sprøjtevæske' (foto 2 øverst).

Til demonstrationen blev der anvendt mørkegrøn farve, så man tydeligt kunne se, at bredbladet ukrudt i form af små planter af vejbred og kløver blev ramt, mens græsset ikke blev ramt af sprøjtevæske. Sprøjten, som blev demonstreret, havde en præcision på 6x6 cm, men de arbejder på en model med 104 dyser og en præcision på 3x3 cm. Ecorobotix hævder, at man kan spare op til 90 % sprøjtemiddel ved anvendelse af deres teknologi. De havde primært USA som marked for denne sprøjte, men til fairways på golfbaner i Europa vil den også kunne reducere anvendelsen af ukrudtsmidler markant.

Ecorobotix hævder, at man kan spare op til 90 % sprøjtemiddel ved anvendelse af deres teknologi.

Topdresser CR-8

Designet til alsidighed og er ideel til topdresning med alle typer materialer, opfyldning af bunker og opfyldning efter f.eks. drænarbejder.

- Kapacitet 1,38 m³
- Hastighed 13 km/t læsset
- Traktorkrav minimum 35 hk

Topdresser CR-15

Opfyldning af bunkers foregår let med god fordeling pga. 180 graders udsving på Cross Conveyor.

- Kapacitet 3,06 m³
- Hastighed 12,8 km/t læsset
- Traktorkrav minimum 40 hk

Widespin 1550

Redesignet beholder med 20% større kapacitet og ekstra længde, giver mindre spild ved læsning med frontlæsser.

- Kapacitet 0,6 m³
- Hastighed op til 12,8 km/t
- Spreddebredde op til 12 meter

Alle tre modeller kan leveres med programmerbar computer.

Kontakt Maskinmægler.dk på +45 40301212 eller på bth@maskinmaegler.dk

Maskinmægler.dk

- vi tager godt udstyr seriøst

Mindre ukrudt – færre sprøjtemidler?

En lille afprøvning med Weedbine på Kalundborg Golfklub

Af: Thomas Jepsen, banekonsulent, Dansk Golf Union

Foto: Thomas Jepsen

Kan en mekanisk løsning mindske behovet for sprøjtemidler i roughen? Det forsøger vi at finde ud af med en praktisk afprøvning, hvor vi tester redskabet Weedbine på Kalundborg Golfklub.

Ventrac med en Weedbine monteret foran

I et samarbejde mellem klubbens chefgreenkeeper Micki Daugaard Truelsen og Lindholm Maskiner A/S v. Lasse Lindholm blev redskabet Weedbine afprøvet. Målet er at se, om det særlige redskab kan reducere mængden af bredbladet ukrudt i semirough og klippet rough – helt uden brug af kemi.

Weedbine er et nyt redskab udviklet til Ventrac-traktorer, hvor et sæt roterende stive børster kører igennem et sæt knive og derved bearbejder græs og ukrudt i overfladen. Idéen er, at det bredbladede ukrudt klippes, mens græsset får lov til at blive. Redskabet er testet i USA med lovende resultater, men det er første gang, at det undersøges i en dansk og europæisk sammenhæng.

Sådan gjorde vi

Vi udvalgte et areal i venstre side af hul 8, hvor der blev udlagt fem forsøgspotter á 50 kvm i den klippede rough. Der var ved forsøgsstart tydelig forekomst af bredbladet ukrudt, og vi sammenlignede behandlet og ubehandlet areal i perioden 12. juni – 22. august 2025. Behandlingen blev udført med afsæt i Ventracs anbefalinger og fulgt op med vurderinger af både ukrudtsdækning, græskvalitet og spilbarhed.

Arealet blev klippet én gang om ugen i 89 mm højde og parcellerne blev behandlet med Weedbine enten én eller to gange om ugen med varierende hastighed:

Behandlinger

Parcel	Hastighed	Frekvens
1	3 km/t	1 x pr. uge
2	6 km/t	1 x pr. uge
3	Kontrol	-
4	6 km/t	2 x pr. uge
5	3 km/t	2 x pr. uge

Ved forsøgsstart var der ca. 10 % bredbladet ukrudt i alle fem parceller.

De første indtryk

Parcellerne lå i klippet rough med tydeligt ukrudtstryk. Store mængder græsafklip blev fjernet før behandlingen, men den tætte vækst gjorde det svært at køre med Weedbine i normal indstilling – Ventrac'en gik ud. Derfor blev redskabet indstillet til højeste position, hvilket gav et brugbart resultat. Behandlingen mindede om vertikalskæring og gav store mængder afklip, som blev fjernet med en traktormonteret strigle.

Micki bemærkede: Jeg var overrasket over, at Weedbine og Ventrac havde svært ved at trække igennem den tætte rough. Det krævede ekstra arbejde med klipning og fjernelse af afklip.

I afklippet var der både græs og bredbladet ukrudt, og det første indtryk var, at Weedbine laver en ganske kraftig udtynning af roughen.

Ingen mekaniske problemer blev oplevet, men erfaringen var, at der skal køres langsomt og i højeste indstilling for et godt resultat i tæt rough. Det er dog for tidligt at sige noget om langtidseffekten, og behandlingen er hård ved både ukrudt og græs, hvilket kræver omtanke i perioder med plantestress.

Den største begrænsning er arbejdsbredden, som betyder, at behandlingen er tidskrævende, hvis hele semiroughen og/eller den klippede rough skal dækkes. Til gengæld kan den være nyttig på udvalgte strategiske områder for at lette spillet.

Hvorfor er det interessant?

Har man allerede en Ventrac, er Weedbine en forholdsvis billig investering og kan indgå som supplement til den almindelige plejeplan. Potentialet for mekanisk ukrudtsbekæmpelse er stort, især i en tid med fokus på at reducere pesticidforbruget.

Afklip fra Weedbine med bredbladet ukrudt og græs.

Weedbine er testet i USA med lovende resultater, men det er første gang, at det undersøges i en dansk og europæisk sammenhæng.

Konklusion og næste skridt

Afprøvningen i Kalundborg viser, at Weedbine kan være et nyttigt supplement til plejen af den klippede rough, især hvor man ønsker at reducere brugen af kemi og gøre spillet lettere for spillerne. Arbejdsbredden og behandlingsmetoden betyder dog, at brugen med fordel kan målrettes særligt udsatte eller vigtige områder.

Effekten på bredbladet ukrudt skal måles over flere sæsoner, før man kan konkludere, om Weedbine kan erstatte eller markant reducere sprøjtning på lang sigt. For klubber med en Ventrac kan det være et skridt mod mere pesticidfri drift og måske et forvarsel om fremtidige redskaber, der kan gøre det samme på fairways.

Micki Daugaard Truelsen, chefgreenkeeper, Kalundborg Golfklub afprøver Weedbine.

Erfaringer efter to måneder

Selvom vurderingen stadig viste omkring 10 % bredbladet ukrudt i alle parceller, var der markant forskel mellem det ubehandlede kontrolfelt og de fire behandlede parceller med langt mere synligt ukrudt i kontrolfeltet. Spillere bemærkede også, at det var lettere at finde og slå bolden i de behandlede områder.

En version, der også kan bruges på fairways, kunne være endnu mere relevant i Danmark, hvor fairways udgør det største forbrug af ukrudtsmidler.

Micki opsummerer: Jeg kunne godt ønske mig, at Weedbine blev udviklet, så den også kunne bruges på fairways. Jeg tror, at den kan blive et hit, men der er brug for flere test og videreudvikling.

SCANGREEN: Græsarter og sorter til greens

Midtvejsresultater fra prøveperioden 2023-2026

Af: Karin J. Hesselsøe, Tatsiana Espevig, Paula Lawicka og Trond Pettersen, NIBIO-Landvik; Jørgen Hornslien og Pia Heltoft, NIBIO-Apelsvoll, Norge; Bjarni Hannesson, Reykjavik GC, Island; Karin Normann, Turfhouse; Per Rasmussen, Smørum GC og Torben K. Petersen, DGU, Danmark,
Foto: Pia Heltoft, Bjarni Hannesson, Karin Normann og Karin J. Hesselsøe.

Vi er nu nået halvvejs i SCANGREEN 2023-2026-prøveperioden. Forsøgene blev sået sommeren 2023 i Smørum, Danmark, Landvik og Apelsvoll, Norge og Reykjavik på Island. Resultaterne her omfatter perioden fra etablering og frem til afslutning af vækstsæsonen 2024. For mere info om etableringen af forsøgene i 2023 se artikel i Green-keeperen nr. 2, 2024. Tabel 1 viser, hvilke sorter som er med i forsøget:

Foto 1a: 11. april

Foto 1b: 16. april

Foto 1, a, b. Vinterskader efter en hård vinter i nordlig zone, foråret 2024. Til venstre (1a) sorterne af rødsvingel med korte udløbere på Apelsvoll 11. april og til højre et overblik over det meste af forsøgsfeltet på Island 16. april (1b). Bemærk, at sorten '22FRL 1515' havde færre vinterskader end de andre sorter af rødsvingel med korte udløbere på Apelsvoll. **Fotos:** Pia Heltoft og Bjarni Hannesson.

Tabel 1. Arter og sorter i SCANGREEN 2023-2026 og de firmaer, som har tilmeldt sorter til forsøget.

Kontrolsorter, dvs. sorter som har klaret sig bedst i tidligere testrunder, er angivet med fed skrift. En del af de nye sorter har ikke navn endnu, men en nummer/bogstav-betegnelse fra frøforædlingsfirmaet.

Firma Art	Barenbrug	DLF	Mountain View Seeds	Landmark Seed Company	DSV
Krybende hvene (<i>Agrostis stolonifera</i>)		777 Triple Seven	Oakley	Spectrum	
		Independence	Piper		
		007XL	Piranha		
Alm. hvene (<i>Agrostis capillaris</i>)		Saulsbury	Heritage		
		Jorvik	Musket		
Rødsvingel u/ udløbere (<i>F. rubra ssp. commutata</i>)	Bartico	Ashlyn	Compass II		Euro Carina
	23FRC 1609	Zanaki			
	Barpatria	LMG FRC-3422			
	Dancing	Orionette			
	Musica	Gima			
	Barlineus				
Rødsvingel m/ korte udløbere (<i>F. rubra ssp. littoralis</i>)	22FRL 1515	DLF FRT-4624	Sea Mist		Charlotte
	Barnoustie	LMG FRT-4631			
	Barswilcan	Sybille			
		Cezanne			
Rødsvingel m/ lange udløbere (<i>F. rubra ssp. rubra</i>)		Runa			
Eng-rapgræs (<i>Poa pratensis</i>)			Heatmaster	Yellowstone	Limousine
Alm. rajgræs (<i>Lolium perenne</i>)	Barhodium	Clementine			Beckham
Plæne-timothe (<i>Phleum bertolinii</i>)	21PHL 1305				

Foto 2a: 6. april

Foto 2b: 1. april

Foto 2c: 14. marts

Foto 2a-c. Vinterskader og sneskimmel i sorterne af krybende hvene forår 2025 på Apelsvoll (1a, 6. april), Smørum (2b, 1. april) og Landvik (2c, 14. marts). Stort sygdomsangreb på Apelsvoll, mens de samme parceller i Smørum og Landvik er meget mindre ramte. Bemærk parceller med plæne-timothe på Apelsvoll og Landvik med en mørkere grøn farve og lavere sygdomsangreb.
Fotos: Pia Heltoft, Karin Normann og Karin J. Hesselsøe.

De foreløbige resultater fra SCANGREEN findes på www.scanturf.org. Her er alle tilgængelige sorter opdelt i en nordlig zone (gennemsnit af Reykjavik og Apelsvoll) og en sydlig zone (gns. af Smørum og Landvik). Hæftet 'Turfgrass seed for the Nordic countries 2024-2025' er også nyligt opdateret og kan findes på www.sterf.org. I denne artikel ser vi lidt nærmere på udvalgte resultater, og selv om nogle af de viste fotos er fra foråret 2025, så bekræfter de de foreløbige resultater fra 2023-24.

Resultater: Forskelle mellem arter

Vinteren 2023-24 medførte betydelige vinterskader på begge greens i nordlig zone (Apelsvoll og Reykjavik), foto 1 (a og b). Alle sorter af alm. rajgræs gik ud på Island og måtte eftersåes det følgende forår, mens det samme var tilfældet for de syv sorter af krybende hvene på Apelsvoll i Norge. Vinteren 2024-25 var mildere, dog med store angreb af sneskimmel på Apelsvoll (2a). Omfanget af og forskellene i vinterskader på tre af forsøgsstederne vises bedst på fotos 2a-c, som viser sorterne af krybende hvene på Apelsvoll (2a), Smørum (2b) og Landvik (2c) i det tidlige forår 2025.

På trods af sneskimmel om vinteren og i det tidlige forår blev hveneerne (både alm. og krybende hvene) vurderet med den højeste greens-kvalitet på alle fire forsøgssteder, mens alm. rajgræs og eng-rapgræs blev vurderet lavest. For eng-rapgræs var kontrolsorten 'Limousine' bedst i sydlig zone, mens den nye sort 'Yellowstone' var på højde med 'Limousine' i nordlig zone. Etableringen af eng-rapgræs var vanskelig, så helhedsindtrykket af denne art var lavt alle fire steder. For alm. rajgræs gav den nye sort 'Barhodium' en bedre greens-kvalitet end de andre sorter af alm. rajgræs på Landvik.

Plæne-timothe/knold-rottehale

Greens-kvalitet for plæne-timothe/knold-rottehale (*Phleum bertolinii*) lå mellem hveneerne og eng-rapgræs/alm. rajgræs, men der var stor variation i denne art (Foto 3a-b). Fordi denne græsart er ny i SCANGREEN, testes den ved både 3 og 5 mm klippehøjde og

ved både lavt og højt gødningsniveau, hvor den klarede sig bedst ved 5 mm. Selv om greens-kvaliteten varierede en del for denne art, var det bemærkelsesværdigt, at der ikke blev observeret nogen sygdomme på hverken Landvik eller Smørum, men dog noget sneskimmel i nordlig zone. På Smørum observerede man, at plæne-timothe voksede ret aggressivt og spredte sig ind i nabo-parceller (Foto 3a).

Resultater: Sorter af rødsvingel

Rødsvingel med korte udløbere

Der blev testet syv nye sorter af rødsvingel uden udløbere, som blev sammenlignet med fem kontrolsorter. I nordlig zone var kontrolsorten 'Barlineus' bedst tæt fulgt af de nye sorter 'Bartico' og 'Dancing' og kontrolsorten 'Euro Carina'. Stort set de samme sorter: 'Euro Carina', 'Bartico' and 'Barlineus' havde den bedste vinterstyrke.

Når det gælder greens-kvalitet, lå sorterne i sydlig zone meget tæt. 'Compass II' er mørkere i farven end de andre sorter, mens 'Barpatria' er tydeligt lysere. 'Compass II' og 'Barpatria' havde de laveste angreb af sneskimmel. I Smørum blev der observeret dollar-spot i begge underarter af rødsvingel, men kun meget små angreb (mindre end 1%).

Rødsvingel med korte udløbere/lange udløbere

Der blev testet fire nye sorter af rødsvingel med korte udløbere og en sort med lange udløbere. Disse blev sammenlignet med fem kontrolsorter. I begge zoner klarede sorten med lange udløbere 'Runa' sig dårligt sammenlignet med de øvrige (Foto 4). I nordlig zone havde den nye sort 'LMG FRT-4631' og kontrolsorten 'Sybille' den højeste greens-kvalitet, mens 'Barnoustie' var bedst i sydlig zone. På Apelsvoll viste den nye sort '22 FRL 1515' bedre vinterstyrke (Foto 1a), men i Smørum og på Landvik var det omvendt (Foto 4).

Foto 3a-b. Greens-kvaliteten i plænetimothe var meget varierende. 3a: I Smørum maj 2024. 3b: På Landvik september 2024.
Fotos: Karin Normann, Karin J. Hesselsøe.

Sorterne, som afprøves i SCANGREEN, er blandt de allerbedste, når det gælder greens-kvalitet, vinterstyrke og sygdomsresistens.

Foto 4. Smørum, april 2025. Forrest til venstre rødsvingel med korte udløbere '22FRL 1515' som her havde mere sneskimmel end de andre sorter. Til højre 'Runa', den eneste sort af rødsvingel med lange udløbere.
Foto: Karin Normann.

Foto 5a: april 2025

Foto 5b: marts 2025

Foto 5a,b: 'Saulsbury' april 2025 i Smørum med goldfodssyge (5a) og på Landvik i midten af marts 2025 med sneskimmel (5b).
Fotos: Karin Normann og Karin J. Hesselsøe.

Foto 6a: 1. marts 2024

Foto 6: Sorterne af krybende hvene i Smørum 1. marts 2024. Røde streger viser parceller af 'Oakley'. **Foto:** Karin Normann.

Resultater: Hvenerne

Alm. Hvene

En ny sort 'Saulsbury' blev sammenlignet med tre kontrolsorter. På Apelsvoll havde 'Saulsbury' lavere vinterstyrke, og i sydlig zone blev den også vurderet lavt. I Smørum havde den mere goldfodssyge (Foto 5a) og på Landvik mere sneskimmel (5b) end kontrolsorterne af alm. Hvene.

Krybende hvene

Der blev testet fire nye sorter af krybende hvene, som blev sammenlignet med tre kontrolsorter. På Island fik den nye sort 'Oakley' mere sneskimmel, og på Apelsvoll havde den generelt mere sygdom gennem hele året. Samme trend så man i Smørum (Foto 6). På Landvik klarede 'Oakley' sig dog på højde med de øvrige sorter af krybende hvene.

Foreløbige resultater (februar 2025) viser generelt lavere angreb af sneskimmel end i 2024 i Smørum, men 'Oakley' har stadig højere angreb end de andre sorter af krybende hvene.

Sammendrag

Alt i alt er sorterne, som afprøves i SCANGREEN, blandt de allerbedste når det gælder greens-kvalitet, vinterstyrke og sygdomsresistens. De foreløbige resultater, som er blevet omtalt her, vil blive yderligere underbygget af de kommende to års observationer, og i foråret 2027 kan vi præsentere de endelige resultater fra det i alt fire-årige forsøg.

Foreløbige resultater:

- Til golfbaner i den sydlige del af Skandinavien, som ønsker at anvende alm. rajgræs på greens, kan 'Barhodium' være et godt valg.
- Den 'nye' græsart til greens plænetimothe (*Phleum bertolinii*) viser ikke god og stabil greens-kvalitet, men den har lave sygdomsangreb i sydlig zone.
- Alm. hvene 'Saulsbury' fik mere goldfodssyge og mere sneskimmel i sydlig zone.
- Krybende hvene 'Oakley' fik mere sneskimmel og sygdom i vækstsæsonen i nordlig zone og i Smørum.

Ny opdateret udgave af...

Turfgrass seed for the Nordic countries 2024-2025

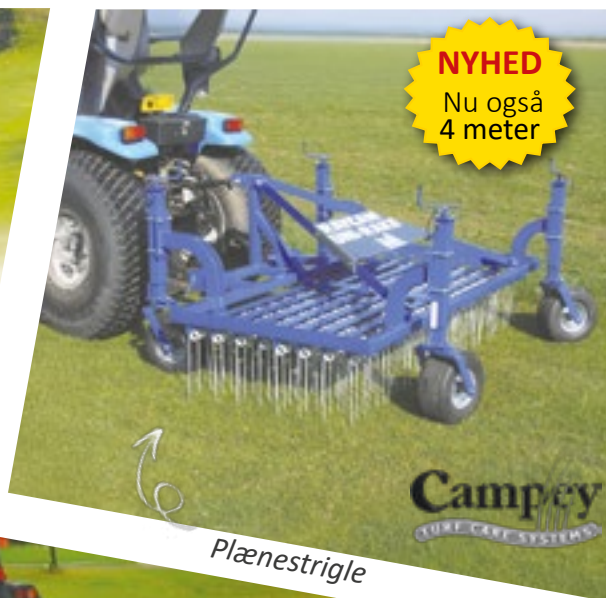
Hæftet 'Turfgrass seed for the Nordic countries 2024-2025' kan findes på www.sterf.org

PN MASKINER

Topdresser

DAKOTA

NYHED

Nu også
4 meter

Plænestrigle

Campey
Turf Care Systems

Dybdeluffer

Eftersåningsmaskine

Vredo

Plæneluffer

CARRIER TURF

Rotorklipper

trimax
MOWING SYSTEMS

Ejner Lauridsen
T 2145 6010

www.pn-maskiner.dk

Koldingvej 17, Trolldær, 6630 Rødding - T 7411 114

Sådan sparer Skovbo Golfklub både vand og energi

Efter flere gode initiativer fra især chefgreenkeeper Mads Kragh, er det lykkedes Skovbo Golfklub at spare gevaldigt på både vand og energi. Initiativerne har også betydet, at driften er blevet billigere, og spilleoplevelsen er endda også forbedret. Klubben beviser dermed, at bæredygtighed ikke behøver at være dyrt, men tværtimod kan være en gevinst.

Af: Alexander Damkær Hansen, Bæredygtighedskonsulent, Dansk Golf Union
Foto: Alexander Damkær Hansen

Skovbo Golfklub opsatte i 2022 solceller. Siden solcellerne er blevet sat op, sparer golfklubben omkring en tredjedel af de årlige omkostninger til elektricitet.

For at spare på energien opsatte klubben i 2022 solceller på taget. Solcellerne producerer hvert år 37.500 kWh, hvilket betyder, at de har betalt sig selv af på bare tre år. Siden solcellerne er blevet sat op, sparer golfklubben derfor omkring en tredjedel af de årlige omkostninger til elektricitet. Spørger man chefgreenkeeper Mads Kragh, er den eneste fortrydelse derfor, at de ikke opførte et større solcelleanlæg. I fremtiden håber han også, at det vil blive muligt at få opsat en batteripakke. Det vil nemlig gøre det muligt at opbevare elektriciteten fra solcellerne, hvilket bl.a. betyder, at der er billig energi til at drive vandingsanlægget om natten.

25 % mindre energi til vanding

For at optimere yderligere på energiforbruget har Skovbo Golfklub også

investeret i nye pumper til vandingsanlægget af banen. De nye pumper er væsentligt mere effektive end de gamle, og det betyder derfor, at der kan leveres mere vand til banen med et lavere energiforbrug.

Det er dog ikke det eneste, de har gjort for at få en mere effektiv vanding. Skovbo Golfbane ligger lavt og det har betydet, at der i mange år er løbet vand ned på banen fra de omkringliggende marker. En del af vandet løber ned i et moseområde, men en stor del forblev på banen. Det har været et stort problem, som har betydet, at der opstod store søer af vand igennem vintermånederne. Det er en udfordring, som kun vil blive større i fremtiden på grund af klimaforandringerne. Mads og hans kollegaer besluttede sig derfor for, at der måtte findes en løsning. De fik udgravet

et 650 meter langt drænrør, der løber langs den højeste del af banen. Ved hjælp af drænet, er det nu blevet muligt at styre vandet bedre. Med drænet kan de selv bestemme, om vandet skal løbe ud i den lokale å og videre til havet, eller om det skal omdirigeres til deres vandingssø.

Klubben er derfor både lykkedes med at undgå, at banen bliver oversvømmet, og at sørge for, at de nu altid har rigeligt med vand til at vande med. Klubben bruger derfor kun overfladevand til vanding og behøver hverken at bruge drikkevand eller vand fra boringer. Kombineret med optimering af vandingen, hvor de bl.a. lader græsset tørre lidt mere ud, og en optimering af vandtrykket har det samlet betydet, at de sparer 25 % af deres energiforbrug til vanding.

SEMLER

Agro

Lige nu:
Kampagne på
DK-edition af
2550 E-Cut &
2750 E-Cut

2750 E-CUT™

Vælg en alsidig triplex-klipper fra John Deere

 JOHN DEERE**Kontakt vores golfspecialister:****Jylland**

Ole Mathiesen 26 42 57 71

Sjælland/Fyn

Peter Irgens 24 22 44 97

www.semleragro.dk og www.deere.dk

Scan QR koden og læs mere om vores tilbud på John Deere præcisionsteknologi til turf!

Nyt studie fra England: Så meget CO₂ binder en golfbane

Af: Alexander Damkær Hansen,
Bæredygtighedskonsulent, Dansk Golf
Union

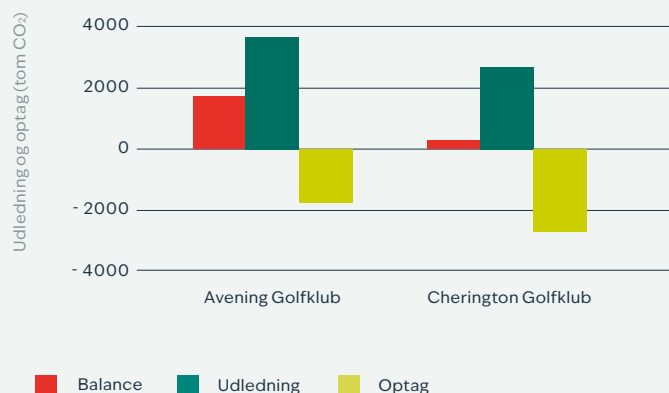
Minchinhampton Golf Club i det sydvestlige England har lagt græs til et banebrydende studie, der måler både CO₂-udledninger og evnen til at optage og lagre CO₂ i golfbanens jorde. Studiet, som er en del af "Golf Course 2030"-programmet, er det første af sin slags i Storbritannien og giver et detaljeret billede af golfbanens samlede klimaaftryk over tid.

Undersøgelsen fokuserede på to af klubbens baner – Avening og Cherington – og sammenlignede jordens kulstofindhold med omkringliggende landbrugsjord. Resultaterne viste, at golfbanerne i gennemsnit optager og lagrer 20–24 tons kulstof pr. hektar mere end de tidligere landbrugsarealer. De to golfklubber har dermed, siden de blev opført for henholdsvis 48 og 30 år siden, samlet optaget 4477 tons CO₂.

Den store mængde af optaget CO₂ er gode nyheder for klimaet, for når CO₂ går fra at være i atmosfæren til jorden, skaber den ikke længere klimaforandringer. Det betyder dog desværre ikke, at golfbanerne har været en stor hjælp for klimaet. Studiet afslører nemlig også, at driften af banerne – især brug af fossile brændstoffer til maskiner og opvarmning – medfører årlige udledninger på ca. 3,2 tons CO₂ pr. hektar. Over de to golfbaners levetid, er det blevet til over 6700 tons CO₂.

Balancen mellem optag og udledning af CO₂e

Grafen viser balancen mellem optag og udledning af CO₂e på de to undersøgte golfbaner, fra de blev bygget, til undersøgelsen blev lavet i 2023.

Med andre ord betyder det altså, at selvom golfbanerne har optaget en hel del CO₂ hen over deres levetid, så har de samlet set udledt mere.

Men der er håb. Rapporten viser nemlig også, hvor CO₂-udledningen fra de to golfklubber stammer fra, og peger på, at en overgang til eldrevne maskiner og vedvarende energi kan reducere udledningerne markant. Faktisk helt op til 75 % alene ved at udfase fossile brændstoffer. Golfbanerne kan dermed gå fra at skade klimaet til måske endda at hjælpe det.

Golfens grønne potentiale

Golfbaner kan spille en rolle i den grønne omstilling, men det kræver aktive valg om grøn teknologi og bæredygtig drift. Golfbaner kan blive CO₂-neutrale – eller endda CO₂-negative – hvis der investeres i klimavenlig teknologi.

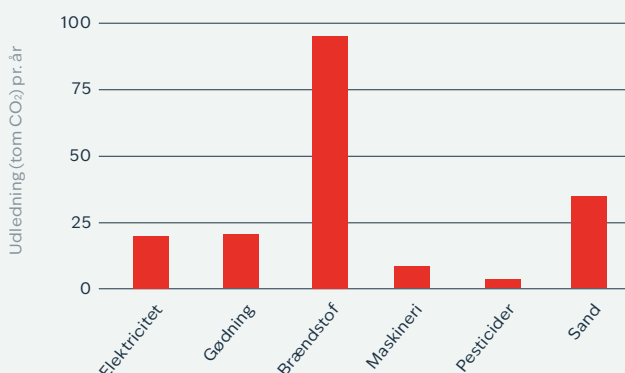
Studiet giver et vigtigt pejlemærke for danske golfklubber, der ønsker at måle og reducere deres klimaaftryk. Der er både ansvar og muligheder i golfens grønne arealer.

Golfbaner kan spille en rolle i den grønne omstilling, men det kræver aktive valg om grøn teknologi og bæredygtig drift.

Kilderne til CO₂-udledning

Grafen viser kilderne til CO₂-udledning hos de to undersøgte golfbaner.

En fleksibel partner – fra teested til green

Massey Ferguson er maskiner, der er udviklet og konstrueret efter de allerhøjeste kvalitetsstandarder, så de giver maksimal effektivitet, pålidelighed og komfort. Hos Massey Ferguson lægges desuden vægt på et højt serviceniveau – hvor kunden aldrig har langt til en forhandler eller til et serviceværksted.

MF 1700M – Et højt niveau af ydelse i en kompakt maskine
Et godt eksempel på en fleksibel partner er model 1700M, der let og præcist håndterer de redskaber der er på en golfbane. 1700M leveres med fra 20 til 67 hk, fire-hjulstræk som standard, et væld af PTO-muligheder og hydrostatisk eller mekanisk transmission. Alle modelversioner har desuden fartpilot og kan udstyres med et væld af andre redskaber.

MF 5S – Flere kræfter og plads til endnu flere redskaber
Har du brug for yderligere kræfter, er MF 5S det perfekte valg. 5S, med den smalle SteepNose motorhjelme og en ydelse op til 145 hk, er det helt rigtige valg, når man har brug for en adræt og hurtig maskine med klassens bedste udsyn og en fremragende manøvrerdygtighed.

Massey Ferguson har modeller fra 20 til 400 hk. Så der er altid en model, der passer til netop dit arbejde. Læs mere om Massey Ferguson på www.masseyferguson.dk

MASSEY FERGUSON

En fleksibel partner
– fra teested til green

MASSEY FERGUSON

Golfbaner og klima: En del af løsningen – eller problemet?

Af: Alexander Damkær Hansen,
Bæredygtighedskonsulent, Dansk Golf Union
Foto: DGA's billedarkiv

Klimaforandringer er en voksende udfordring, også for golfverdenen. Ekstremt vejr, tørkeperioder og kraftige regnskyl påvirker både spillet og banens vedligeholdelse. Men hvordan ser det egentlig ud med golfbanens egen påvirkning på klimaet? Det har forsker Michael Bekken set på.

Golfbranchen kan spille en vigtig rolle i den grønne omstilling og mange af løsningerne er allerede tilgængelige

I en ny rapport fra R&A har Michael Bekken, forsker og PhD i jordvidenskab, sat sig for at finde svaret. Rapporten slår fast, at græsset på golfbaner optager CO₂, og at golfbaner dermed kan være med til at hjælpe klimaet. Rapporten konkluderer dog også, at en gennemsnitlig golfklub samlet udleder mere CO₂, end græsset og jorden kan nå at optage. Udledningerne fra golfklubberne skal derfor sænkes før en golfklub kan blive en del af løsningen på klimakrisen.

Golfbanens klimaaftryk

Ifølge rapporten er de største kilder til CO₂-udledning på en golfbane:

- Brændstofforbrug til maskiner og udstyr.
- Elforbrug til f.eks. pumper og bygninger.
- Produktion og transport af materialer som gødning, pesticider og især sand.

Ifølge rapporten udledte hver af de to undersøgte golfbaner omkring 89.000 kg CO₂ om året. Hvilket rundt regnet svarer til at flyve 450 gange fra København til Paris. Hvis banen topdresser fairways med sand, stiger dette tal markant. Det er derfor værd at overveje, om topdressing altid er nødvendigt, især hvis sandet skal transporteres langt, inden det når golfbanen.

Kan græsset redde regnskabet?

Golfbaner har dog også potentiale til at optage CO₂. Især hvis golfbanen er bygget på tidligere landbrugsjord. I de

første 30 år efter etablering af en ny golfbane, hvor græsset og jorden opbygger organisk materiale, lagres en del CO₂. Men herefter falder tempoet og efter 50 år er optaget tæt på at være lig nul.

Der findes også naturlige områder på mange baner som skov, vådområder og græsområder, der ikke klippes, som formodentlig bidrager positivt. Dog er dette et område, hvor forskningen stadig er begrænset, og rapporten konkluderer derfor ikke noget om disse områder.

CO₂-balance - Et regnestykke med konsekvenser

Rapportens modeller viser, at mange baner i de første årtier samlet optager mere CO₂, end de udleder. Golfbanen hjælper dermed klimaet og er en del af løsningen i starten. Men som årene går, og jorden mættes, vender billedet. Banerne bliver nu et problem for klimaet, da de samlet udleder mere CO₂, end de fjerner. Det betyder dog ikke, at alt håb er ude. Tværtimod. Vi ved allerede nu, hvad der skal gøres for at flytte balancen i en klimavenlig retning.

Hvad kan golfklubber gøre?

For at reducere udledningen af CO₂ anbefaler rapporten:

- Erstat diesel- og benzindrevne maskiner med elektriske.
- Opsæt solceller og vindmøller.
- Begræns brug af topdressing (sand), hvor det kan lade sig gøre.
- Justering af gødningsstrategi i takt med græssets alder.

For at styrke græssets optagelse af CO₂:

- Sørg for, at græsset er sundt, tæt og i aktiv vækst i vækstsæsonen.
- Undgå at lufte (prikke huller i) fairways.
- Bevar etablerede græsarealer, og undgå større renoveringer af græsarealer.
- Lad græsafklip blive liggende.
- Lad græsset vokse længere især i roughen.

Disse tiltag gør ikke nødvendigvis en bane fuldstændig klimaneutral, men de kan reducere udledningen markant og styrke græssets optag af CO₂.

Michael Bekken pointerer: Det vigtigste, golfbaner kan gøre for klimaet, er at skære ned på CO₂-udledningen. Det gælder især om at bruge mindre brændstof. Det kan derfor være en rigtig god idé at skifte til eldrevet udstyr, det gør en stor forskel.

Fremtidens golfbaner kan hjælpe klimaet

Det kræver en indsats at gøre golfbanerne klimavenlige, men potentialet er der. Golfbranchen kan spille en vigtig rolle i den grønne omstilling, og mange af løsningerne er allerede tilgængelige i dag. Med lidt omtanke og justeringer kan din golfbane gå fra at være en del af klimaproblemet, til at blive en del af løsningen.

Bioblitz: Næsten 1000 arter blev fundet på golfbanerne

Af: Alexander Damkær Hansen, bæredygtighedskonsulent, Dansk Golf Union

Foto: Thomas Jepsen

I løbet af foråret og sommeren 2025 har frivillige i danske golfklubber kastet sig over et nyt initiativ kaldet bioblitz. Konceptet går ud på at kortlægge biodiversiteten på golfbanen ved hjælp af Arter-appen. Selvom det primært er frivillige, der står for arrangementerne, har flere greenkeepere vist stor interesse for projektet.

En bioblitz er en social event, hvor klubbens medlemmer og inviterede gæster i fællesskab registrerer dyr, planter og svampe på banen. Formålet er at øge forståelsen for golfbanen som et levende økosystem og styrke fællesskabet i klubben. Samtidig har en bioblitz potentialet til at bidrage til golfsportens grønne omdømme ved at dokumentere biodiversiteten på banen.

Greenkeeperens rolle i bioblitz kan være både som tovholder og faglig sparringspartner. Ved at dele viden om banens naturarealer og deltage i registreringer kan greenkeeperen bidrage til en mere nuanceret forståelse af banens biodiversitet. Desuden kan bioblitz-dataene bruges som udgangspunkt for fremtidige tiltag, der fremmer biodiversiteten på banen.

At invitere biologer, naturvejledere eller andre specialister med til bioblitzten løfter oplevelsen for både deltagere og greenkeepere. De bidrager med faglig viden, medbringer deres eget udstyr som diverse net, lupper, mikroskoper og kan hjælpe med at artsbestemme fund, der ellers ville gå under radaren.

Erfaringerne fra de første bioblitz-arrangementer i maj og juni 2025 har været positive. Samlet set var der 3.165 registreringer, og der blev fundet 1.656 arter – heraf hele 984 unikke arter. Deltagerne har været begejstrede for Arter-appen, som har gjort det nemt og sjovt at registrere fund.

Bioblitz er ikke kun en aktivitet for de naturinteresserede medlemmer. Det er også en mulighed for greenkeeperne for at få ny viden om banens

biodiversitet og engagere sig i klubbens fællesskab. Som Nick Bosholdt fra Roskilde Golf Klub sagde:

- Bioblitz gav mig et helt nyt blik på banen. Jeg blev overrasket over, hvor mange forskellige arter der faktisk findes her.

Hvis din klub overvejer at...

arrangere en bioblitz

Så kan du finde mere information og inspiration på Dansk Golf Unions hjemmeside eller kontakte **Alexander** eller **Thomas** hos Dansk Golf Union

Deltagerne har været begejstrede for Arter-appen, som har gjort det nemt og sjovt at registrere fund.

Solum er medlem af
DGA VIP Erhvervsklub

Topprodukter til golfbaner

Vi er specialister i græspleje og er landsdækkende leverandør af vækst-medier, topdres og sand til golfbaner.

Solum's produkter er kontrollerede og dokumenteret fri for urenheder, ukrudt og vækstsygdomme og vækstprodukterne er med høj mikrobiel aktivitet.

Endvidere tilbyder vi maskinydelser til reparation, pleje og anlæg.

- GreenMix
- TeestedMix
- BoldMix
- D-GroMix
- Kwartssand
- Bunkersand

Kontakt

Claus Svenstrup Nielsen

Tel. +45 21 61 30 45

Email: csn@solum.dk

solum.dk

Opslagstavlen

Følg os på facebook

Vil du gerne holde dig opdateret om de seneste nyheder fra os? Så følg os på Facebook og vær med i fællesskabet.

Glæd dig til..

næste nummer af Greenkeeperen, som udkommer i **marts 2026**.

Aktiviteter I DGA 2025-2026

Skan QR-koden og få et overblik over DGA's aktiviteter.

Du kan også klikke dig ind på:
<https://greenkeeper.dk/blog/>

Reference installationer.
Rungsted Golf.
Hørsholm Golf.
Simon's golf Club. Projekt starter marts 2025.

STOR ERFARING MED
DIMENSIONERING OG
ETABLERING AF
INSTALLATIONER FOR
ROBOTKLIPPERE PÅ
GOLFBANER.

**MED DEN RETTE
DIMENSIONERING ER
INGEN AFSTAND FOR
STOR.**

BM-EL ApS

Måløv Værkstedby
902760 Måløv

Info@bm-el.dk

Tlf. 52114719

Hulbor: iPro / HIO

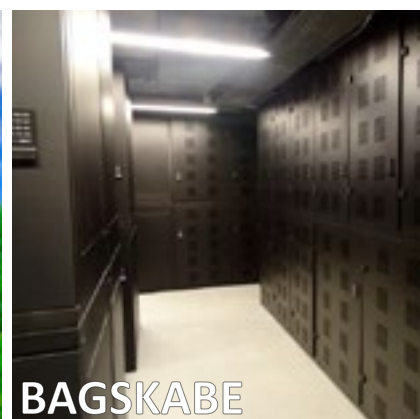
To effektive hammer-hulbor, der er lette at arbejde med og belaster arme og skuldre minimalt. Skærer præcise huller. Vælg mellem den nyeste model iPro eller den klassiske HIO.

TDR 350 & POGO +®

Førsteklasses værktøjer til måling af vigtige jordbundsforhold som fugtighed, spænding og temperatur. Begge enheder er udstyret med indbygget GPS og Bluetooth.

Bestil en demo

BAGSKABE

Kundetilpassede bagskabe i mange varianter og designs. Vælg mellem modeller med trådnæt eller pladeskabe. Muligvis en kombination af tråd og plade.

Kontakt os for rådgivning

Alt til drivingrangen

Boldgrav • Elevator • Presoaker
 Boldvasker • Betalingssystem
 Boldautomat • Blæsesystem • Robotter

RangeMaster
 Professionelt Udstyr til Drivingrangen

Udslagsmåtter

Pro Teaching.
 Extreme Tee.
 Extreme Fiber.
 Extreme Soft.
 Gummirammer.
 Boldbakker.
 Tee line

Flagstang

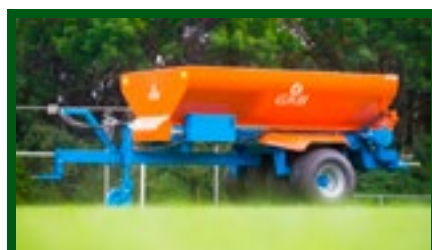
Moderne flagstang med banebrydende design. Den slanke nederste del på kun 8 mm giver optimal plads til både at få bolden i hul og tage den op igen uden besvær.

Combtool

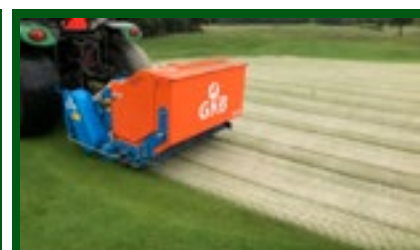
En effektiv maskine til vedligeholdelse af græsarealer. De fire værktøjer monteres efter behov og maskinen fås i bredder fra 1,2 til 2,4 meter.

Sandspreader

Perfekt til jævn fordeling af sand, som forbedrer dræning, luftning og dermed græskvaliteten på golfbanen. Justerbar bredde fra 2 til 12 meter.

Sandfiller

Vertikalskærer, der fræser 2-4 cm dybe render, fylder dem med tørt sand og opsamlert i en let tømmelig beholder.

DGA blev grundlagt tilbage i 1963. Foreningens mål var og er at styrke faget ved at dele viden og erfaring mellem greenkeepere og ansatte på danske golfbaner samt andre interessegrupper i ind- og udland.

DGA er en upolitisk og tværfaglig forening, der med et bredt spektrum af professionelle og frivillige kræfter fokuserer sine evner, ambitioner og netværk på oplysning, udvikling og dygtiggørelse af ledere samt personale i det ædle hverv som greenkeeper i golfens verden.

Mange tusinde udøvere af golf-sporten er dagligt afhængige af, at greenkeeperstaben optimerer golfbanernes kvalitet – uanset årstid, geografi og naturens luner.

Danish Greenkeepers Association's mål er at fremme uddannelse og arbejdsforhold for greenkeepere og greenkeeperassistenter, hvis primære arbejdspladser er golfbaner i Danmark.

Fællesskabet gør det muligt at styrke og udveksle erfaringer samt ekspertise.

Foreningen fremmer og formidler viden om ny teknik samt optimerede arbejdsforhold for greenkeepere.

Det sker ved en målrettet dialog og åben kontakt til blandt andet Dansk Golf Union (DGU), lov- & miljøorganisationer, uddannelsesinstitutioner og markedets leverandører af teknik, udstyr og maskiner.

Et bredt udbud af sammenkomster og traditionsbundne begivenheder er med til at knytte venskabelige og professionelle bånd mellem medlemmer, bestyrelse og alle andre med golf og greenkeeping som interesseområde.

Danish Greenkeepers Association

Formand

Nicholas Juul Andersen
Dragør Golfklub

+45 20 68 42 42
Nicholasjuul@mail.dk

Ansvarsområder: LUU, DGU,
Miljøstyrelsen, Kurser,
Aktivitetskalender

Næstformand

Jesper Brandt
Aalborg Golfklub

+45 22 43 64 74
greenkeeper@aalborggolfklub.dk

Ansvarsområder: LUU, DGA ugen,
DGA masters, Banevandring,
Student of the year

Kasserer

Henning Hans Nissen

+45 22 34 99 40
henninghansnissen@live.dk

Ansvarsområder: Erhvervsklubben,
Greenkeeperen, DGA masters,
Roadshow, Banevandring

Redaktion

Design- og brandingbureau
YdePlus

+45 52 19 30 40
hej@ydeplus.dk

Sekretariat

Danish Greenkeepers
Association

Per Mølgaard Lemming

+45 42 75 30 00
dga@greenkeeper.dk
www.greenkeeper.dk

Kontortid

Mandag-torsdag: 09.00-12.00
Fredag-søndag: Lukket

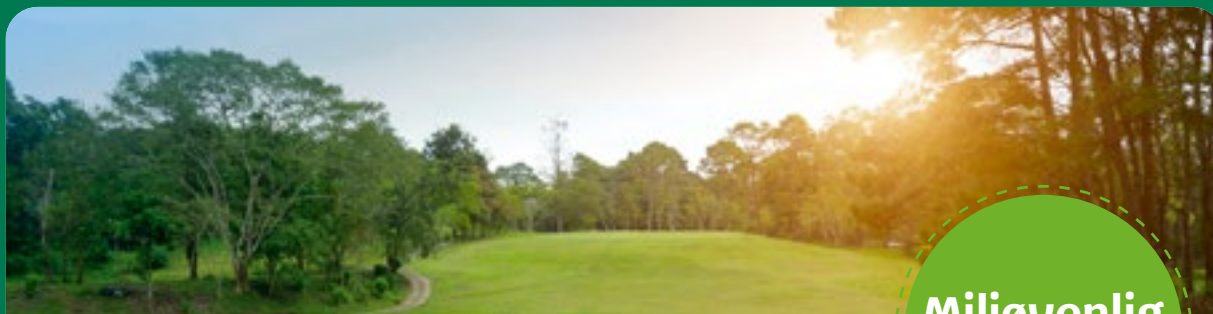
DGA's Advokat

Morten Ligaard

+45 40 31 01 89
adv.morten.ligaard@gmail.com

Bestyrelsesmedlemmer

- **Mads Andersen**
Søllerød Golfklub
+45 22 64 57 99
chefgreenkeeper@sollerodgolf.dk
Ansvarsområder: DGA ugen, Kurser,
Aktivitetskalender
- **Nick Bosholdt**
Roskilde Golf Klub
+45 23 13 26 62
Nick@roskildegolfklub.dk
Ansvarsområder: Adhoc udvalget,
Uddannelse, Skills
- **Martin Thorsen**
Køge Golf Klub
+45 71 74 78 21
mt@kogegolf.dk
Ansvarsområder: Banevandring,
DGA masters, Roadshow
- **DGU-konsulenter**
 - **Banekonsulent**
Thomas Hoffmann Jepsen
+45 51 16 26 95
thj@dgu.org
 - **Banekonsulent**
Allan Brandt Petersen
+45 40 40 91 03
abp@dgu.org
 - **Banechef**
Torben Kastrup Petersen
+45 40 40 91 02
Direkte nr. DGU 43 26 27 09
tkp@dgu.org
 - **Bæredygtighedskonsulent**
Alexander Damkær Hansen
aha@dgu.org
+45 24 89 96 54

**Miljøvenlig
gødning**

GØDNING TIL DEN GRØNNE SEKTOR

ProGræs leverer gødning og andre kvalitetsprodukter til golfbaner, anlægsgartnerne, kommuner og idrætsanlæg.

Indehaver, Niels-Peter Jensen, har 30 års erfaring indenfor den grønne sektor og har indgående viden om bl.a. græs, jord, vanding og næring.

Vi tilbyder:

- Græs- og blomsterfrø
- Gødning og plejeprodukter
- Maskiner og beskæringsværktøj
- Planter, buske og træer
- Vandingssække, opbinding m.m.

ProGræs

Hastrupvej 10B, 4621 Gadstrup • Tlf. 46 19 00 66 • pro-graes.dk • post@pro-graes.dk
Ring direkte til Niels-Peter tlf. 24 27 17 87

Karin Hesselsoe er tilbage

Vi er glade for at byde Danmarks førende græsekspert tilbage som underviser på Sandmoseskolen.

Ud over at undervise vores hovedforløbselever på groundsman- og greenkeeper-uddannelserne, vil Karin fortsætte som forsker og også udvikle kurser for os.

Meld dig til AMU Nordjyllands nyhedsbrev "Det grønne område", og bliv opdateret, når der er nyt fra Karin.

AMU **Nordjylland**
Sandmoseskolen

Tlf. 9633 2626 | www.amunordjylland.dk

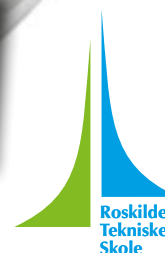
Klar til uddannelse?

**Drømmer du
også om en green,
der bare spiller...**

**Gør golfbanen
til din levevej...**

Bliv greenkeeper

Se mere på www.rts.dk
eller kontakt **Claus Cornelius**
på telefon 24 28 80 30

Roskilde Tekniske Skole • Vilvorde • Køgevej 131 • 4000 Roskilde

BARONESS LM311GC – fuldhydraulisk greenclipper

Baroness LM311
Greenclipper er en helt ny
fuldhydraulisk præcisions
greens- og tee's tri-plex
klipper.

Maskinen, som er specialdesignet til både greens og tee-steder, er kendetegnet ved BARONESS' overlegne klipperesultat, særlige B-Act klippeteknologi og enkle konstruktion.

I den nye BARONESS LM311GC er der lagt særlig vægt på førerkomfort, brugervenlighed og enkel vedligeholdelse.

- Brugervenlig føreplatform
- Enkel vedligeholdelse
- 3 års fabriksgaranti
- B-Act klippeteknologi
- KUBOTA 17 HK diesel motor
- Hårdmetal underkniv og klippecylinder
- Hydrostatisk transmission med 2 eller 3WD

